

Özgeçmiş

1980 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı piyano bölümüne girerek Vedat Çorbacı'nın öğrencisi oldu. 1987 yılından itibaren çalışmalarını Martin Berkofsky ile sürdüren Aktuğ, 1990 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Anasanat Dalından mezun oldu. Aynı yıl Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzikoloji Bölümü'nde piyano dersi, 1996 yılından itibaren de Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda korrepetisyon, müzik tarihi ve piyano edebiyatı dersleri vermeye başladı. 2002 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri'nde yüksek lisansını, 2010 yılında da Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Bilimler'de Duysal Tasarım-Müzikoloji doktorasını tamamladı. Aktuğ, halen Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda ve Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde 'Opera Tarihi', 'Müzik Tarihi', Müzik ve Opera Sanatında Göstergibilimsel Yaklaşımlar', 'Opera Edebiyat İlişkisi', 'Modernizm-Postmodernizm Bağlamında Müzik ve Opera Sanatının İncelenmesi', 'Sanat Kuramları' başlıklı dersleri yürütmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Elif AKTUĞ

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DEVLET KONSERVATUVARI

Göstergebilim ve 21. Yüzyıl Opera Sanatı

Dr. Öğr. Üyesi Elif AKTUĞ

ISBN 978-975-441-520-9

9 789754 415209 >

İzmir - Mart 2019

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
DEVLET KONSERVATUVARI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
DEVLET KONSERVATUVARI

GÖSTERGEBİLİM ve 21. YÜZYIL OPERA SANATI

Dr. Öğr. Üyesi Elif AKTUĞ

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
DEVLET KONSERVATUVARI

ISBN : 978-975-441-520-9

İzmir - Mart 2019

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

“GÖSTERGEBİLİM ve 21. YÜZYIL OPERA SANATI”

Yazar

Dr. Öğr. Üyesi Elif AKTUĞ

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DEVLET KONSERVATUVARI

Yayın No : 09.7777.2304.000/DR.019.028.982

ISBN No : 978-975-441-520-9

İsteme Adresi : Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı
1. Baskı İnciraltı Mah.Yavuz Bingöl Sanat Sok. No: 1 Daire: 2 Balçova 35330 İzmir
Tel: 0 (232) 412 94 01 Fax: 0 (232) 412 94 12
e-posta : aktugelif@gmail.com

Basım Yeri : Dokuz Eylül Üniversitesi Matbaası

Basım Tarihi : 15.03. 2019

Basım Adedi : 500

Basım Yeri Adresi : Dokuz Eylül Üniversitesi Matbaası
DEÜ Tınaztepe Kampüsü 35390 Buca - İZMİR
Tel : 0(232) 301 93 00 - Fax : 0(232) 301 93 13

Tüm hakları mahfuzdur. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı yayıncının izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

© Tüm Hakları Saklıdır.

Anneme

İÇİNDEKİLER

Önsöz	5
Giriş	6
Göstergebilim	9
21.Yüzyıl Operaları	16
L'Amour de Loin	17
Dead Man Walking	19
Facing Goya	22
The Handmaid's Tale	24
In the Penal Colony	27
The Last Supper	30
Mr. Emmet Takes a Walk	33
El Niño	35
The Old Man Who Loved Cheese	37
Too Many Sopranos	39
Galileo Galilei	41
Three Tales	43
The Little Prince	45
Manifest Destiny	48
Perelà, uomo di fumo	50
L'Upupa und der Triumph der Sohnesliebe	52
The Tempest	54
Waiting for the Barbarians	57
Lost Highway	59
Doctor Atomic	62
The Minotaur	64
Ainadamar	66

Kommilitonen!	68
The Enchanted Island	71
Gisela!	73
Kepler	75
The Corridor	77
Teneke	79
Phaedra	81
A Flowering Tree	83
The Io Passion	86
Into the Little Hill	88
The Grapes of Wrath	89
Dolores Claiborne	91
Moby Dick	93
Written on Skin	95
Slow Man	97
Heart of Darkness	99
The End of the Affair	101
Caligula	103
Il Postino	105
The Fly	107
Brokeback Mountain	109
Love and Other Demons	111
No Exit	113
Through the Looking Glass	115
Thérèse Raquin	117
Sophie's Choice	119
The Adventures of Pinocchio	121
Anna Karenina	123
Cyrano	125

The Love of the Nightingale	127
Adriana Mater	129
The First Emperor	131
Lysistrata	133
1984	135
Figaro Gets a Divorce	137
Paradise Lost: Shadows and Wings	139
The Sound of a Voice	141
Invisible Cities	143
The Children of Rosenthal	145
Bel Canto	147
Cold Mountain	149
Breaking The Waves	151
La Commedia	153
Lady Sarashina	155
Alice in Wonderland	157
Amelia	159
Another Brick in the Wall	161
The Trial	163
The Winter's Tale	166
Kaynakça	168

ÖNSÖZ

Göstergebilim, günümüzde gerek gündelik hayatta gerekse bilimsel çalışmalarda sıkça başvurulan bir bilim dalıdır. Sanat, yaratılış yöntemleri ve süreçleri göz önüne alındığında, belki de en çok göstergebilimsel bakış açısıyla incelenmesi gereken alandır. Yapılan çalışmalarda, tarihsel süreç içerisinde, müzik ve opera eserlerinin çok sayıda sembol içerdiği ortaya konmuştur. İzleyicinin alışkın olduğu opera kavramından farklı bir yöne evrilen 21. yüzyıl opera sanatını küreselleşme çağından soyutlamak mümkün değildir. Bu kitapta, 2000 yılından sonra opera sahnelerinde yer alan eserleri, göstergebilimsel bakış açısıyla incelemeye çalıştım. Ancak Türk opera eserlerini ayrı bir çalışmada ele almayı planladığım için burada yer vermedim. Alanlarında uzman bilim insanlarının göstergebilimle ilgili söylemlerini birebir aktarmak istemem nedeniyle alıntılarını çokça kullandım. Son olarak, çalışmalarına, araştırmalarına, bakış açılarıyla katkı sağlayan yüksek lisans, lisans son sınıf öğrencilerim başta olmak üzere tüm opera bölümü öğrencilerime ve değerli meslektaşlarıma sonsuz teşekkürler...

Dr. Öğr. Üyesi Elif Aktuğ

GİRİŞ

Uluslararası politika ve ideolojiler açısından bakıldığında, Avrupa'nın doğusundaki komünist rejimlerin çözülmesinin tam anlamıyla tarihsel bir kopuş yarattığı ve günümüz dünyasını bu olayların doğurduğu sonuçların güdülediği açıkça görülmektedir (Hobsbawn, 2011: 4). 1989 yılında Berlin Duvarı'nın yıkılması, 1991'de SSCB'nin lağvedilmesi bu çözülmenin en belirleyici olaylarıdır. 1973'ten sonra dünya ekonomisinin yeni bir evreye girdiğini söyleyen Hobsbawn, bu dönemin, 1990'larda sona ermeye mahkûm olduğuna dikkat çeker (Hobsbawn, 2011: 4). Modernliğin öngördüğü tek tipleştirme, dolayısıyla da tek boyutluluk, günümüz yaşam dünyasının gerisinde kalmaktadır (Sayın, 2014: 29). Jameson'a göre, 20. yüzyılın postmodern kuramları, "post-endüstriyel toplum" adıyla bilinen ancak sık sık tüketim toplumu, medya toplumu, bilgi toplumu, elektronik toplum ya da "high tech" toplum gibi adlarla da anılan tümüyle yeni bir toplum türünün ortaya çıktığını ve başladığını bize haber veren tüm o iddialı toplum bilimsel genellemelerle güçlü bir kan bağı içinde görülmektedir (Jameson, 2008: 31). 2000'li yıllara baktığımızda; postmodern toplumdaki farklı bir toplumsal yapının ortaya çıktığını görüyoruz. Tarihin, sosyal sınıfların, sanatın ve daha birçok konunun sonunun geldiği duygusu postmodern durumun dinamikleri arasındaydı. Bu bağlamda içinde bulunduğumuz yüzyılı başta tarih olmak üzere, büyük anlatıların, kültürün ve diğer etmenlerin geri dönüşünün bir simgesi olarak düşünebiliriz. Postmodern sonrası bakış açısı, modern ve postmodern söylemlerden ve zıtlıklardan bağımsız olarak yaratılan yeni remix çalışmaları işaret eder. Bu süreçte kaynaklar, kimlikler karışım durumundadır ve herhangi bir sorunsala dikkat çekmeden yeni çalışmalar ortaya koyar. Alt kültürler arasındaki

iletişim ve yakınlaşma metaforları, soyut değil daha canlı veya yeniden yapılandırılan bir durum ortaya çıkarır. Bu bakış açısıyla; alt kültürlerin melezlik durumu, küreselleşen dünyada bir seçim değil, bir zorunluluktur (Irvine, 2013:1). Ulusal sınırların silikleşmesi, endüstriyel kültür ürünlerinin dünyada yaygınlaşması homojenleştirilmeye çalışılan dünyanın perdesinin kalkmasına yol açmıştır. Böylece kültürel çeşitlilik yeniden hayat bulur. Küreselleşme ve sanal göstergeler yeni bir toplumsal düzenin doğmasına sebep olmuştur (Sayın, 2014: 30).

Küreselleşmenin kalıcı ve sürekli bir dönüşüm olarak varlığını sürdüreceğini söylemek mümkündür. Bunun en önemli nedeni yer kürenin her yanına yayılmış olması ve doğası gereği coğrafya, iklim ve tarih bakımından değişiklik göstermesidir (Hobsbawn, 2011: 40). Küresel popüler kültür, dünyanın farklı bölgelerinden gelen farklı unsurları birbirine karıştırmaya hazır olma durumunun bir ürünüdür. Ancak yüksek kültür bu zorlayıcı gücü paylaşmaz. Popüler kültürü, yüksek kültüre aşına olanlar da dahil olmak üzere herkes paylaşmaktadır. Fakat bunun tersi geçerli değildir (Hobsbawn, 2011: 79). Bireyi gerçekliğine bağlayan pek çok geleneksel bağı (kişinin ailesine, köyüne ve mahallesine olan bağlılığını) zayıflatan (Hobsbawn, 2011: 83) küreselleşme, entelektüelleri de çokkültürcülükten oluşan yeni bir küresel ortamda gelenekleri ve üslûpları yorumlamaya davet eder (Featherstone, 2005: 157). Jameson, 20. yüzyılın bitiminde popüler kültürde yaygın bir senkretizmle karşı karşıya olduğumuza dikkat çeker. Bunun en belirgin örneği popüler müziktir, siyah Amerikan kültürü, beyaz ‘country’ ve ‘western’ kültürü gibi çeşitli unsurların asimilasyonudur. Dünyanın her yerinde farklı müzik geleneklerinden oluşan bir kombinasyona rastlamak mümkündür. (Jameson, 2008: 55). Hobsbawn’a göre 19. yüzyıl klasikleri bile bugün müzik ve görsel sanatların ulaştığı

küreselleşme düzeyine hiçbir zaman erişememiştir (Hobsbawn, 2011: 79).

Bilinen ile bilinmeyen arasındaki karşıtlık, batı toplumlarında sanatın ve edebiyatın rolüne yön veren temel kavramlardan biri olmuştur. Mikroskobik ve atom altı düzeyde doğal dünyanın gittikçe daha fazla parçası açığa çıktıkça, bu merkezi mecaz bilimsel araştırmanın tanımı için de esas olmuştur. Sanatlarla bilimlerin 21. yüzyılın başında paylaştıkları bir şey varsa, o da dünyaya ve insanların dünyada yaşama yollarına dair görünmez olan ne varsa büyük bir kısmını görünür kılmış olmalarıdır. Neyin gerçek neyin sanal olduğuna dair halihazırdaki kültürel ayrımlar, artık eskisi kadar güçlü bir biçimde uygulanamamaktadır (Burnett, 2012: 98-99). Günümüz sanat eserlerine bakıldığında, estetik üretimin genelde meta üretimi ile bütünleşmiş durumda olduğu gözlenmektedir. (Jameson, 2008: 33). Dolayısıyla; bireysel öznenin kaybolması, bunun formel sonucu olarak kişisel üslubun giderek varlığını yitirmesi, ortaya çıkan sanat ürünlerinde “pastiş” olarak adlandıracağımız neredeyse evrensel uygulamayı kullanıma sokmuştur (Jameson, 2008: 55). Günümüzün bilim insanları küreselleşen dünyanın dinamiklerini belirlemek açısından gerçek dünya ile birlikte sanal dünyayı da inceleme altına almışlardır. Bu süreçte, göstegebilim, sosyal bilimler başta olmak üzere, birçok bilim ve sanat dalında yeni bakış açılarının kazanılmasına imkân sağlamaktadır.

GÖSTERGEBİLİM

Göstergebilimin temelleri, 20. yüzyılın başlarında Charles Sanders Peirce ve Ferdinand de Saussure tarafından atılmıştır. Saussure göstergebilimin toplumsal işlevini, Pierce ise mantıksal işlevini vurgular (Sayın, 2014: 45). Peirce’de rastladığımız doğadaki göstergeleri de kapsayan daha evrensel göstergebilim Saussure’ün göstergebiliminde yer almazken, Saussure’cü yaklaşımda insana ilişkin olan göstergeleri konu alan bir göstergebilim söz konusudur. Yunancada *sémêion* sözcüğü ile ifade edilen gösterge, toplumda gösterge ve göstermeleri inceleyen bilim olan semiyotiğin çıkış noktasını oluşturur. (Sayın, 2014: 13,15). Mehmet Rifat göstergebilimi; anlatılarda, metinlerde anlamların nasıl birbiriyle eklemlenerek üretildiğini araştıran; öncelikle de bu süreci ortaya koyabilecek kuramsal aygıt (düşünme modeli) geliştiren bilimsel bir tasarı olarak tanımlar ve insanın içinde yaşadığı dünyayı, anlamasını sağlayacak bir model geliştirdiğini, çevresini anlamaya çalışan herkesin zaten bir ölçüde “gösterge avcısı” olduğunu söyler (Rifat, 2009: 22-23).

Göstergebilim, insanı, onu çevreleyen inorganik, organik, sosyal, soyut ve imgelem evrenlerinin anlamlamasını, anlamını, şifreler aracılığıyla okumasını inceleyen bilimdir. İnsan, önce kendisini ve daha sonra da kendisini çevreleyen evrenleri anlamaya çalışır; bu amaçla anlamlama çabası içine girer, kendisiyle ve çevresiyle ilgili olarak algıladığı öğelerin karşılığı olarak zihninde kavramlar oluşturur (Sayın, 2014: 12). Gösterge, gösterilen ve gösteren arasındaki bağıntıdan doğar. Gösterilen, insan zihnindeki kavramlardır; gösteren ise insanın algıladıklarıdır (Sayın, 2014: 54). Algıladığımız varlıklar özünde görüntü veya gölgelerdir; dolayısıyla gösterendir. İdeler ise, bir gerçeklik olarak, gösterilendir (Sayın, 2014: 17). Özünü, her şeyin insan zihninde kavram olarak üretilmesinin oluşturduğu

göstergebilimin ele aldığı kavramlar, gösterilenler olarak insanın zihninin ürettiği ürünlerdir (Sayın, 2014: 158). Sayın, insanların göstergeler aracılığıyla birbirlerini anladıklarına ve iletişime geçtiklerine dikkat çeker. Bu bakış açısıyla; bir toplumun kültürü, o toplumun insanların birlikte yaşamasına olanak verir. Kültür de göstergelerden oluşan bir dizgedir (Sayın, 2014: 63).

Hayatın her alanı göstergebilimin inceleme konusu olabilir. Göstergebilim, insanların ilgi duydukları her konuya göstergeler aracılığıyla yaklaştığını düşünerek bu olguyu inceler. Gösterge tek başına var olamayacağından göstergebilim de göstergeler arası ilişkileri ve bu yolla oluşan anlamı inceler. Nihai amacı, anlamlamanın ve anlamın oluşum ve kavramın koşulları üzerinde araştırma yapmaktır. Dolayısıyla anlam evrenini çözümlenmeyi amaçlar. Anlam oluşumu, anlam yaratmak ve anlamlandırmak en temel kavramlarıdır. Zira var olan ya da sosyal ve kültürel çerçeve içinde hayal edilebilen her şey bir anlam taşır. Göstergebilim, insan bilimlerinin tamamını kapsar (Sığircı, 2016: 10-11). Özü anlamak ve anlamlamaya dayanan göstergebilim, söylem ve anlatılarla ilgili anlamları, anlamın üretilmesini ve anlamlama konularını içeren bir bilim dalıdır. İnsanın doğayla, insanın insanla ilişkilerinde ortaya çıkan anlamların oluşum süreçlerini, eklemlenmelerini ve düzenlenmelerini göz önünde bulundurarak yeniden anlamlandırabilmek için soyut, evrensel, tutarlı, tümü kapsayıcı bir kuramsal model yaratma uğraşısındadır. Söylem ve anlatı çözümlenmeleri yapabilmek, anlamlandırabilmek için oluşturulan bir üst dil olan göstergebilim, anlamsal katmanlardan oluşan, anlamlı bir bütünü yansıtan bilimsel veya sanatsal bir yapıtı, üstdil aracılığıyla dizgeleştirerek gözler önüne serer (Sayın, 2014: 91-92, 121). Barthes'a göre göstergebilimin konusu, tözü ne olursa olsun, sınırları ne olursa olsun, her

türlü göstergeler dizgesidir. Görsel töz, kendini görsel bir bildiriyle destekleyerek anlamını pekiştirir (Barthes, 2018: 27-28). Sayın, gösterge dizilerinin yananlamsal kodlar olan kültürel değerlerle ya da ideolojiyle eklemlendiklerinden bahseder. Bu bağlamda edebiyat ve sanat alanlarında yananlam olgusu yaygındır (Sayın, 2014: 119). Göstergebilim çok boyutlu bir temelde inşa edilmektedir. Kesişim noktalarıyla ya da belli düğüm noktalarıyla birbirleriyle örülü halde bulunan, nereye varacağı belli olmaksızın durmadan genişleyen metinlerarasılık olarak tanımlanan bu ağ, çok boyutlu temeli oluşturur (Sarup, 2017: 84). Göstergebilimde her alan için farklı inceleme yöntemlerinden bahsedilebilir (Sığırcı, 2016: 13). Örneğin; Umberto Eco, *Açık Yapıt*'ta her yüzyılın sanatsal formlarının, dönemin bilimsel ve kültürel bakış açısını yansıtır biçimde yapılandırıldığından bahseder (Eco, 1989: 13). Eco'ya göre bir metnin amacını anlamak, göstergelere dayanan bir stratejiyi anlamak demektir. Göstergelere dayanan bu strateji, bazen belirli üslûp düzeni üzerinden fark edilir. Aynı zamanda bir metin, 'örnek okur'unu yaratmak üzere tasarlanan bir araçtır. Bu okur, "tek doğru" varsayımı yapan kişi değildir. Bir metin, sonsuz sayıda varsayım yapmaya yetkili bir 'örnek okur' öngörebilir (Eco, 1989: 39-40). Başka bir deyişle okur, metinde yer alan farklı anlamları kavrayabilir ya da her farklı okur, metinden farklı anlamlar çıkarabilir. Bu bağlamda metinden çıkarılan anlam, ulaştığı okurun bilgi birikimine, kültürel geçmişine, okuma geleneğine bağlı olarak farklılıklar gösterebilir (Aktuğ, 2016: 68).

Dünya göstergelerle doludur, ama bu göstergelerin hepsi alfabenin harfleriyle, ulaşım kodundaki işaret levhalarıyla ya da askeri üniformalarla aynı yalınlık içinde olamaz. Sonsuz kez daha girift, daha karmaşık olanları vardır. Çoğu zaman biz onları doğal bilgiler olarak kabul ederiz. Dolayısıyla

anlamlama artık modern dünyanın düşünme biçimi durumuna gelmektedir (Barthes, 2018: 186-187).

Bugün içinde yaşadığımız toplum yapısı göz önüne alındığında, kültür tüketiminde belirleyici olanın herhangi bir sanat eserini yalnızca milyonlarca kişinin izlemesi değil; bu eserin bilinçli ya da bilinçsiz olarak, evrenselleşmiş üretim boyutu içinde üretildiği için, varlığını geçici bir gösterge olarak sürdürmesidir (Baudrillard, 2010: 125). Baudrillard'a göre tüketim mantığı, kendini göstergelerin güdümlenmesi olarak tanımlar. Sanat söz konusu olduğunda, nesnelere dünyasına ters düşmeyen, ama bu dünyanın sistemini keşfeden sanat eserinin de bu sisteme girmesi mantıklıdır. Hatta bu, bir ikiyüzlülüğün ve radikal mantıksızlığın sona ermesidir (Baudrillard, 2010: 145). Tüketim, göstergelerin düzenlenmesini ve grubun bütünleşmesini güvence altına alan bir sistemdir. Dolayısıyla tüketim hem bir ahlâk hem de bir iletişim sistemi, bir değiş tokuş yapısıdır (Baudrillard, 2010: 91). Baudrillard, simülasyonların ve modellerin toplumsal dünyayı gerçek ve görünüm arasındaki ayrımın silinmesine yol açacak ölçüde şekillendirmesine yol açan, üretimi bir toplumsal düzenden yeniden üretimi bir toplumsal düzene geçişte, yeni teknoloji ve enformasyon biçimlerinin merkezi bir rol oynadığını vurgular (Featherstone, 2005: 22). Baudrillard'ın geliştirdiği teoriye göre; tüketim, göstergelerin aktif bir şekilde manipüle edilmesi gerektiğini savunmak amacıyla göstergebilimden yararlanır. Göstergelerin aktif manipülasyonu, gösterge ve metanın "meta-gösterge" üretmek üzere bir araya geldiği geç kapitalist toplumda merkezi bir yer işgal eder. Göstergelerin aşırı üretimi ve imajlarla simülasyonların yeniden üretimi, istikrarlı anlamın yitişine ve izleyiciyi istikrar duygusunun ötesine taşıyan çarpıcı kolajların sonsuz akışından kitlelerin büyülenmesiyle gerçekliğin estetikleştirilmesine yol açar. Çevrenin göstergeler ve iletilerle

dolup taşmasıyla kültür yeni bir yöne doğru evrilir. F. Jameson'a göre, göstergelerin ve imajların sıvılaşmasının yüksek kültür ve kitle kültürü arasındaki ayrımı sildiği savunulur (Featherstone, 2005: 39-40). Gündelik hayatın estetikleştirilmesi yönündeki eğilimler, yüksek kültür ve kitle kültürü arasındaki ayrımla ilişkilidir. Çift yönlü bir hareket sonucunda, sanat ve gündelik hayat arasındaki sınırlardan kimileri çökmüş ve sanatın kuşatma altındaki bir meta olarak özel koruma altına alınmış statüsü aşmıştır. Her şeyden önce sanatın endüstri tasarımı, reklam ve daha önce zikredilen bunlarla ilintili simgesel üretim ve imaj üretimi sektörlerine aktarılması söz konusudur. Sanatın büyük şirketler ve devlet tarafından bir halkla ilişkiler vasıtası olarak kullanılmasıyla, sanatçının oynadığı rolde önemli değişiklikler olmuştur. Sanatın tüketim kültürü içerisinde oynadığı rolün genişlemesi ve sanatsal biçimin bozulması şeklinde cereyan eden birbirine paralel iki süreç sonucunda türler arasındaki ayrımların bulanıklaşması, simgesel hiyerarşilerin yapıbozumuna maruz kalması farklı eğilimleri ortaya çıkarmıştır. Bu durum zevklerin değişkenliği karşısında çoğulcu bir tutum benimsenmesini, yüksek kültür-kitle kültürü ayrımını kemiren bir kültürel sınıflandırma bozumu sürecini getirir. Sanatlarda, tutarlı bir üslûp inşa edilmesinden ziyade aşına üslûplar silsilesiyle oynayıp genişletme gözlenmektedir (Featherstone, 2005: 55-57). Yeni orta sınıfın estetik, üslûp, hayat tarzı, hayatın üslûplaştırılması ve duygusal keşfe yönelik artan duyarlılığı sanatçı sıfatıyla çalışan insanların ve aracı sanat mesleklerinin sayısındaki artışa ve bu tip mesleklerin toplumda gördüğü saygının yükselişine paralel olarak gelişim göstermiştir. Sanatsal tekniklerin birçoğunun tüketim kültürü içerisinde reklam ve popüler medya tarafından devralındığı gözlenmektedir. Baudrillard'a göre sanat, ayrı bir kapalı gerçeklik olmaktan çıkmış, üretime ve yeniden üretime dahil olmuştur

(Featherstone, 2005: 87, 117, 120). Sanat eserleri, doğanın ve toplumun betimlemeleridir. Bu betimlemeler, gerçek ya da imgesel, görünür ya da görünmez, nesnel ya da öznel olabilir. Sanat, medyayı ve bunlara denk düşen kodları kullanır (Guiraud, 2016: 94).

İnsan-doğa ve insan-insan ilişkilerini anlamlayan bir bilim olan göstergebilim, yöntem ve ilkeleri açısından toplumsal yaşamın ürünü olan sanata ve dolayısıyla müziğe de uygulanabilir. Müzik de duygu ve düşüncelerin göstergeler aracılığıyla ifade edilmesidir (Sayın, 2014: 51-52). Barthes, müzik hakkında konuşmanın çok zor olduğuna dikkat çekerek, eğer bu yapılacaksa bir değeri açık, etkin biçimde olumlamak ve bir değerlendirme ortaya koymak için yapılması gerektiğini söyler. Müzik, tarihsel, sosyolojik, estetik, teknik olarak sınıflandırılıp açıklansa bile ses, her zaman bir kalan, bir ek, bir sürçme, kendi kendini gösteren bir söylenmemiş olarak varlık gösterecektir (Barthes, 2017: 251).

Opera sanatı, birçok sanat dalını bünyesinde barındırmasından dolayı, özellikle oluşturulan tekstin içerdiği kodlar ve müzikal leitmotiv'ler, eserin farklı okumalarına da olanak sağlar. 20. yüzyıl ve günümüz operaları çoğunlukla müzik, libretto, teatral ve sinematik unsurlar, objeler, ışık, mim, dans gibi çoklu ortam içerirler. Bu tür operalardaki çoklu ve değişken faktörler, zaman zaman izleyiciyle sanat ürünü arasındaki iletişim sürecini karmaşıklştırmakla birlikte, izleyiciye eseri farklı bakış açılarıyla yorumlama olanağı sağlar. Eserlerdeki bileşik öykülemeyle oluşturulan metaforlar ve semboller, hikâyeyi çok katmanlı bir forma dönüştürür. Günümüz opera incelemelerinde ilk sırayı alan göstergebilim, eserlerin, tekst, sahne, karakter, iletişim yöntemleri, öyküleme, tonlama bağlamında çözümlenmesine olanak sağlar. Dönem operalarına bakıldığında sözü edilen birçok unsurun, eser içinde farklı zamanlarda belirginleştiğini görmek

mümkündür (Aktuğ, 2016: 68-69). Opera sanatı, yararlandığı farklı sanat dalları ve disiplinlerden dolayı birçok tarihsel, siyasi, kültürel kodları da içinde barındırmaktadır. Kullanılan çoklu ortam, sanat ürünü ile izleyici arasındaki iletişimi farklı ve çoğu zamanda değişken boyutlara taşımaktadır. Geçmiş dönemlere oranla yaratıldıkları dönemin kültürel, siyasi, sanatsal, toplumsal özelliklerini daha net bir ifadeyle ortaya koyan eserler, kullanılan kodlar ve sembollerle bu süreçleri izleyicilerin farklı boyutlarda algılamasına da olanak sağlamaktadır (Aktuğ, 2016: 81). Söz konusu sanat dalı müzikal sembolizm, melodi, armoni, ritim, ton, yapı, nüans gibi işitsel kodlar haricinde, dekor, kostüm, makyaj, mim gibi görsel kodları da içerir. Günümüz opera ve müzik sanatını, klasik ve popüler tarzların bir sentezi olarak görmek mümkündür (Baudrillard, 2010: 125).

21. YÜZYIL OPERALARI

L'Amour de Loin

Müzik: Kaija Saariaho

Libretto: Amin Maalouf

Süre: 2 Saat/ 5 Perde

Prömiyer: 15 Ağustos, 2000, Salzburg

Roller:

Jaufré Rudel: Bariton

Gezgin: Mezzo-soprano

Clémence: Soprano

Koro: STAB 8.8.8.8.

Amin Maalouf'un aynı adlı öyküsünden opera sahnesine uyarlanan eser, 12. yüzyıl Fransa'sında ve Trablus'ta geçer. Operada, dönemin halk ozanı Blaye Prensi Jaufré Rudel ile Trablus Kontesi Clémence'in hüznü aşkı anlatılır.

Müzikal yapı, Jaufré Rudel'in "La Vida breve" başlıklı şarkısı temel alınarak oluşturulmuştur. Jaufré, hayatın gelip geçici zevklerinden sıkılmış ve gerçek bir aşkın hayalini kurmaktadır. Bir gezgin, Jaufré'ye hayalini kurduğu kadının varlığından ve onunla bir araya gelme olasılığından söz eder. Trablus Kontesi Clémence'e de prensi anlatan gezginin arabuluculuğuyla Jaufré, Clémence'i görmek üzere yola çıkar. Jaufré, yolda hastalanır, Trablus'a vardığında ölmek üzeredir. İki sevgili birbirlerine aşklarını itiraf ettikten sonra Jaufré, Clémence'in kollarında ölür. Clémence, yaşadığı acıyla manastıra kapanır. İdeal aşkı saplantı haline getirmiş olan prens, bir yabancının yönlendirmesi doğrultusunda uzun bir yolculuğa çıkar. Yolculuk sırasında rahatsızlanan kahraman, idealize ettiği kadına kavuşur ancak onun kollarında ölür. Bu yolculuk fiziki bir yolculuk olmasının yanı sıra içsel bir yolculuğu da simgeler. Belki de ideal aşk, ulaşıldığında değil, ulaşmaya çabaladığında var olmaktadır. Diğer yandan Clémence, idealize edilmeye mi âşık olmuştur? Sevdiği adamı kavuşur kavuşmaz kaybetmiş ve isyan etmektedir. Çünkü her iki âşık da birbirlerini tanımamaktadır. Eser, aşkın akıl almaz doğasını gözler önüne serer.

Dead Man Walking

Müzik: Jake Heggie

Libretto: Terrence McNally

Süre: 2 saat 23 dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 7 Ekim 2000, San Francisco

Roller:

Rahibe Helen Prejean: Mezzo-soprano

Joseph De Rocher: Baritone

Mrs. Patrick De Rocher: Mezzo-soprano

19 Yaşındaki Oğul: Tenor

14 Yaşındaki Oğul: Soprano

Rahibe Rose: Soprano

Howard Boucher: Tenor

Jade Boucher: Soprano

Owen Hart: Bariton

Kitty Hart: Soprano

Peder Grenville: Tenor

George Benton: Bariton

Motorlu Polis: Bariton

1. Gardiyan/ Motorlu Polis: Bariton

2. Gardiyan: Bariton

Rahibe Lillianne: Mezzo-soprano

Anthony De Rocher: Sessiz Rol

Erkek Çocuk: Sessiz Rol

Kız Çocuk: Sessiz Rol

Rahibe Helen Prejean'in aynı adlı kitabından operaya uyarlanan eser, 1995 yılında opera sahnesinden önce sinema perdesine adapte edilmiştir. Türkiye'de "Ölüm Yolunda" başlığıyla vizyona giren, yönetmenliğini Tim Robbins'in yaptığı filmde başrolleri Susan Sarandon ve Sean Penn paylaşmışlardır. "He Will Gather Us Around" başlıklı ilahi, Rahibe Helen'in eser boyunca leitmotif'i olarak duyulur.

Opera, 1980'lerde Louisiana'da geçer. Saint Joseph rahibeleri ile birlikte Medaille, Umut Evi'nde faaliyetlerini sürdüren Rahibe Helen, idama mahkûm edilen Joseph'tan bir mektup alır. Genç bir kızla oğlana saldıran, kıza tecavüz ettikten sonra ikisini de öldüren De Rocher kardeşlerden Joseph, rahibeden ruhani rehberlik talep eder. Diğer rahibelerin ve Peder Grenville'in uyarılarına rağmen bu talebi kabul eden Rahibe Helen, Angola Eyalet Hapishanesine gider. Bu süreçte De Rocher'nın affedilmesi için kurula başvuran Helen, kurbanların ailelerinin sert tepkisiyle karşılaşır. Af talebi reddedilen mahkûm ve Helen görüşmeye devam ederler. İnfaz günü

De Rocher, ailelerden ve kurbanlardan kendisini affetmelerini ister. De Rocher, Helen'e de teşekkür ederek yavaş yavaş ölür. Opera, Helen'in söylediği ilahiyle sona erer. Eserin ana temasını, rahibenin gerek mahkûma gerekse kurbanların ailelerine karşı taşıdığı vicdani sorumluluk, sevgi, nefret, intikam ve affetme kavramları oluşturur.

Facing Goya

Müzik: Michael Nyman

Libretto: Victoria Hardie

Süre: 2 Saat 30 Dakika/ 4 Perde

Prömiyer: 3 Ağustos 2000, İspanya

Roller:

1. Kranioetrüst, Eugenicist/ 1. Sanat eleştirmeni, Mikrobiyolog: Soprano

1. Kranioetrüst asistanı, 2. Sanat eleştirmeni, Genetik araştırma doktoru:
Soprano

Sanat Eseri Satıcısı/ Dul: Kontralto

2. Kranioetrüst asistanı, Eugenicist/ 3. Sanat eleştirmeni, Bio-teknoloji
şirketinin başkanı: Tenor

2. Kranioetrüst, 4. Sanat eleştirmeni, Genetik akademisyeni, Francisco
Goya: Bariton

Dört perdeden oluşan Facing Goya, Michael Nyman ve Victoria Hardie'nin 1987'de yazdığı bir perdelik *Vital Statistics* başlıklı operanın genişletilmiş versiyonudur. Eserde, Goya'nın kafatasının kaybolmasıyla başlayan süreçte, tarihsel ve ahlaki bakış açılarıyla, bilim, sanat, genetik, frenoloji ve etik farklı boyutlarda ele alınır. Operanın, birinci perdesi 19. yüzyılda, ikinci perdesi 1930'da son iki perde ise günümüzde geçer. Siyasi bakış açısının sanat üzerindeki etkileri, çok uluslu şirketlerin bilimsel keşifler üzerindeki kontrolü ve insan genini kopyalamaya yönelik girişimleri, operanın merkezini oluşturan temalardır. Kompozitör ve yazar Robert Worby, operanın müzikal yapısıyla ilgili olarak metinlerarasığın bir örneği olduğunu söyler. Anlam, düz bir doğrusal çizgi yerine, birbirine bağlı örgüler yoluyla oluşturulur. Bu örgü kurulumuyla dinleyici, müzikal malzemeyi birden fazla boyutta algılayabilir (Worby: 2002).

The Handmaid's Tale

Müzik: Poul Ruders

Libretto: Paul Bentley

Süre: 2 Saat 30 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 6 Mart 2000, Kopenhag

Roller:

Offred: Mezzo-soprano

Serena Joy: Alto

Lydia Teyze: Soprano

Komutan: Bas

Offred: Mezzo-soprano

Luke: Tenor

Nick: Tenor

Rita: Alto

Ofglen: Soprano
Moira: Soprano
Janine/ Ofwarren: Soprano
Offred'ın Annesi: Mezzo-soprano
Doktor: Tenor
Profesör Pieixoto: Konuşan Rol
Yeni Ofglen: Mezzo-soprano
Kumandan X: Tenor
Moira'nın Teyzesi: Alto
Warren'ın Karısı: Mezzo-soprano
Offred ve Luke'un Kızı: Konuşan Rol

Kanadalı yazar Margaret Atwood'un aynı adlı distopik romanından uyarlanan opera, MS 2195 yılında geçer. Romanın 1990 yılında sinemaya uyarlanan versiyonunda başrolleri Natasha Richardson, Faye Dunaway ve Robert Duvall paylaşmışlardır. 2017 yılında televizyon dizisi olarak yeniden çekilen *The Handmaid's Tale*, aynı yıl Emmy Ödül Töreninde "En İyi Drama Dizisi" seçilmiş, Reed Morano'ya "En İyi Yönetmen", başrol oyuncusu Elisabeth Moss'a da "En İyi Kadın Oyuncu" ödülünü kazandırmıştır. Atwood'un çalışmalarında feminizm, kadının ekonomik istismarı önemli bir yer tutmaktadır. *The Handmaid's Tale*'de de kimlik, cinsiyet gibi temalara dikkat çekilmektedir. Hristiyan kökten dincilerin Başkana düzenledikleri suikasttan sonra kurulan Gilead Cumhuriyeti'nde, bütün yasal ve insani hakları ellerinden alınan kadınların sosyal olarak belirlenmiş rolleri sadece çocuk doğurmak ve kendilerini üst sınıf olarak tanımlayan grubun neslinin devamını sağlamaktır. Sözde İncil'in ilkeleri doğrultusunda yönetilen Cumhuriyet'te kadınlar Kırmızı Merkez'e

götürülerek Teyzeler tarafından eğitilirler. Kırmızı, ateşi, kanı, cehennemi temsil ettiği gibi, Orta Çağ'da fahişelerin giysilerinin zorunlu rengi olarak karşımıza çıkar. Eserde kullanılan yumurta, doğurganlığı, yeniden doğuşu; çiçekler yine doğurganlığı, güzelliği ve çoğalmayı simgelerken, belirlenmiş davranış biçimleri ve görevler, sosyal sınıflar arasındaki sınırları da belirgin bir şekilde ortaya koyar. Özellikle tek tip kostüm, boyun eğdirmenin en önemli sembollerinden biridir. Bu durum aynı zamanda farklı kültürel ve dini eğilimleri ortadan kaldırarak kontrolü kolaylaştırır. Eserde yer alan semboller her ne kadar ataerkil toplum yapısını betimlese de bu yapının kurulabilmesi ve sürekliliği için kadına ihtiyaç vardır.

In the Penal Colony

Müzik: Philip Glass

Libretto: Rudy Wurlitzer

Süre: 1 Saat 20 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 31 Ağustos 2000, Seattle

Roller:

Subay: Bas-bariton

Ziyaretçi: Tenor

Gardiyan: Sessiz Karakter

Mahkûm: Sessiz Karakter

Franz Kafka: Konuşan Karakter

Bir perde ve 16 sahneden oluşan eser, Franz Kafka'nın aynı adlı kısa hikâyesinden operaya uyarlanmıştır. Tenor, bas-bariton ve yaylı beşli için

düzenlenen operada, orijinal hikâyede var olan dört karakterin ikisi seslendirilmektedir. Glass'ın iş ortağı ve eski eşi JoAnne Akalaitis, Kafka'nın kendisini anlatıcı ve izleyici olarak eklemiş ve karakterin tekstini, Kafka'nın günlüklerinden seçmelerle oluşturmuştur. Glass, *In the Penal Colony*'i cep opera olarak nitelendirir.

Eser, isimsiz ülkeye ait uzak bir adada 1907'de geçer. Yüksek rütbeli ziyaretçi, adaya, bir idama tanıklık etmesi için davet edilmiştir. Adanın eski kumandanının icat ettiği idam makinesi, mahkûmun bedenine bir tırmık yardımıyla suçunu yazar ve saatler içinde infaz gerçekleşir. Makine, onu icat etmiş olan eski kumandana büyük saygı ve sadakat besleyen hapisane sorumlusu subay tarafından kullanılmaktadır. Yöntemin devamlılığı yüksek rütbeli ziyaretçinin onayına bağlıdır. Çünkü adanın şimdiki kumandanının hem makineyle hem de yöntemle ilgili endişeleri vardır. Dolayısıyla subay, ziyaretçiyi ikna etmeye çalışmaktadır. Çabaları sonuçsuz kalınca mahkûmu makineden kurtarır ve kendisini makineye bağlar. Ancak makine arızalanır ve aniden subayın kafatasını deler. Makinenin kendi kendini imha etmesi ve ziyaretçinin adadan ayrılmasıyla opera sona erer.

Eserin farklı okumaları düşünüldüğünde 'subay'ı içinde yaşadığımız toplumla özdeşleştirmek mümkündür. Toplumsal gelenek ve görenekler, hümanizm, önyargılar, öğretilmiş ya da dayatılmış doğrular, idealizm, bireylerin cezalandırılması ve toplum tarafından etiketlenmesi hikâyeye yansıyan temalar arasındadır. Tıpkı hikâyedeki gibi alegorik bakış açısıyla kurbanın cezalandırılması ve bu cezanın vücuduna yazılması toplumsal yapıda sıkça karşılaşılan bir durumdur. Tek bir doğrunun varlığı, o doğrunun idealize edilmesi ve kabul görmesi için çabalanması, subayla sembolize edilir. Ölüm makinesi ise adalet sisteminin bir sembolü olarak karşımıza çıkar. Eser, farklı bir bakış açısıyla, tıpkı *Dönüşüm*'de olduğu

gibi Kafka'nın hayatının, özellikle de babası ile ilişkisinin bir yansıması olarak da düşünülebilir.

The Last Supper

Müzik: Harrison Birtwistle

Libretto: Robin Blaser

Süre: 1 Saat 50 Dakika

Prömiyer: 18 Nisan 2000, Berlin

Roller:

İsa: Bariton

Yehuda: Tenor

Hayalet: Soprano

Küçük James: Kontratenor

James: Kontratenor

Thomas: Tenor

Andrew: Tenor

Simon: Tenor

Bartholomew: Tenor

Philip: Bariton

John: Bariton

Matthew: Bas-bariton

Thaddeus: Bas

Peter: Bas

Koro Mysticus; 3 Soprano, 3 Mezzo-soprano, 3 Alto

Koro Resonus (önceden kaydedilmiş); 3 Soprano, 3 Mezzo-soprano, 3 Alto

Koro Hayali I-III (önceden kaydedilmiş); 3 Soprano, 3 Mezzo-soprano, 3 Alto, 3 Tenor, 3 Bariton, 3 Bas

On dört solist, küçük koro ve oda orkestrası için “dramatik tablo” olarak nitelendirilen eser, ‘Son Akşam Yemeği’nin çağdaş anlatımıdır. Bizi temsil eden Hayalet karakteri, İsa’yı ve havarilerini günümüzde akşam yemeğine davet eder. Neden yeniden bir araya geldiklerini bilmeyen havariler, Yehuda ya da Mesih’in ortaya çıkıp çıkmayacağını merak etmektedirler. Yehuda’nın ortaya çıkmasıyla “İhanet eden ve ihanete uğrayan kimdir?” soruları sorulmaya başlanır. Mesih görünür ve yirmi yüzyılın tozunu ayaklarından yıkamak için döndüğünü söyler. Sevginin gücünü vurgulayan Mesih, zeytin ağaçları arasında havarileriyle dolaşırken “Kimi arıyorsun?” sorusunu sorar. Opera, bir horozun ötüşüyle sona erer. Zeytin ağacı, birçok kültürde ve dinde barışın, zaferin, bereketin sembolüdür. Kitab-ı Mukaddes’te Nuh’un gemisinden salıverilen güvercinden bahsedilir. “Güvercin gagasında yeni kopmuş bir zeytin yaprağıyla akşamleyin geri döndü. O zaman Nuh suların yeryüzünden çekilmiş olduğunu anladı” (Yaratılış, VIII, 11). Tufan sona ermiş, insanlar affedilmiştir. Horoz ise yine birçok kültürde ve dinde güneşle ilişkilendirilir. Işığın gelişi, inancın ve umudun habercisi olarak

simgelenir. Eserin farklı okumalarında ve özellikle “Kimi arıyorsun?” sorusuyla da ie dönüş ve arayışa vurgu yapılmaktadır.

Mr. Emmet Takes a Walk

Müzik: Peter Maxwell Davies

Libretto: David Pountney

Süre: 1 Saat

Prömiyer: 16 Haziran 2000, İskoçya

Roller:

Mr. Emmet: Bariton

Mr. Todd/ Güvenlik/ Garson/ Isı Mühendisi/ Piyano Öğretmeni/ Gabor: Bas
Ka/ Kafedeki Kadın/ Resepsiyon/ Hizmetçi/ Yaşlı Kadın/ Varoomschka:
Soprano

Bir oda operası olarak tasarlanan eserde, orta yaşlı, başarılı bir iş adamı olan Mr. Emmet'in intiharından önceki son saniyeleri anlatılmaktadır. Mr. Emmet'in ölmeyen önce aklına gelen düşünceler ve deneyimleri eserin ana

temasını oluşturur. Richard McGregor, *Walking the Line: Deconstructing Identity, Suicide and Betrayal in Peter Maxwell Davies' "Mr Emmet Takes a Walk"* başlıklı makalesinde, eserin bir zihin intiharının çalışması olduğunu söyler. Emmet'in zihni ona ihanet eder ve O'nu kendisini yok etme eylemine doğru yönlendirir. Ancak opera ilerledikçe Emmet'in kaderini kendisinin mi yönettiği yoksa kontrol edilemez güçler tarafından mı yönlendirildiği sorgulamaya açıktır. İzleyici, bu süreçte, kişinin müzikle ve insanlarla ilişkisinde var olan gerginlikleri keşfederek, intiharın garip bir şekilde normalleşmesine yol açan araçlarla yüzleşir. Paylaşılan kültürel değerlerin, bireyin benlik duygusunu ortaya koymadaki rolü, karakterin zihinsel hareketleri, kullanılan müzikal alıntılarla betimlenir (McGregor, 2012: 319). Operada J. S. Bach, A. Gabrieli, W. A. Mozart ve R. Schumann'ın eserlerine göndermeler yapılır.

El Niño

Müzik: John Adams

Libretto: John Adams, Peter Sellars

Süre: 1 Saat 50 Dakika

Prömiyer: 15 Aralık 2000, Paris

Roller:

Soprano

Mezzo-soprano

Bariton

Kontratenor trio

SATB korusu ve çocuk korusu

Bir opera-oratoryo olarak tasarlanan eserin ilk bölümünde, Mary'nin doğumdan önceki düşünceleri, ikinci bölümde ise doğum sonrası anlatılır. Adams, eseri, 'mucize' ile kastedilenin ne olduğunu anlamının bir yolu

olarak tasarladığını söyler. Tekst, geleneksel İncil hikâyelerinden, Wakefield Oyunlarından, Martin Luther'in Noel Vaazlarından, Luka İncili'nden, Apokrif metinlerden ve Kral James'in İncil'inden oluşturulmuştur. Tekste ayrıca, Rosario Castellanos, Sor Juana Inés de la Cruz, Gabriela Mistral, Vicente Huidobro ve Rubén Darío'nun şiirleri de yer almaktadır. Orkestra, gitarlar ve keyboard da dâhil olmak üzere 45 müzisyenden oluşur. Peter Sellars, eserin Avrupa ve Amerika prömiyerlerinde dans ve film gösterilerine de yer vermiştir.

The Old Man Who Loved Cheese

Müzik: Edward Barnes

Libretto: Edward Barnes

Süre: 35 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: Ocak 2000, Minneapolis

Roller:

Wallace P. Flynn: Tenor

Wallace'in Karısı: Mezzo-soprano

Wallace'in Kızı: Soprano

Wallace'in Oğlu: Tenor

Easy Ed: Bariton

Hâkim Madeleine Kline: Mezzo-soprano

Garrison Keillor'un hikâyesinden operaya adapte edilen eserde, peyniri çok seven Wallace P. Flynn'in özellikle kötü kokulu peynir tutkusu yüzünden

ailesi ve komşularının ondan uzaklaşmasıyla başlayan olaylar zincirini konu edilir. Wallace, peynir tutkusu ve sevdikleri arasında bir seçim yapmak zorundadır.

Too Many Sopranos

Müzik (Pastiş): Edwin Penhorwood

Libretto: Miki Lynn

Süre: 1 Saat 20 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: Haziran 2000, Iowa

Roller:

St. Peter: Bas-bariton

Bayan Doleful: Mezzo-soprano

Madam Pompous: Soprano

Matmazel Titmouse: Koloratur soprano

Dürüst Jeannette: Soprano

Uyku perisi: Soprano

İsimsiz Bas: Bas-bariton

Enrico Carouser: Tenor

Melek Gabriel: Sessiz rol

Ölümçül Nelson: Tenor

Orson: Bas

Pastiş olarak düzenlenmiş komik opera, cennete gitmek isteyen dört sopranoyu konu alır. Melek Gabriel'in yönettiği melekler korosunda yer kalmamış, ancak sonra bir kişilik yer açılmıştır. Sopranolar bu ilahi koroya katılmak için yarışacaklardır. Koroda tenor ve basların sayılarının artması durumunda diğerlerinin de şansı olabilecektir. Böylece soprano cehenneme giderek mahkûm edilmiş erkekleri kurtarmaya çalışırlar. Tabii tutuldukları testi başarıyla geçen soprano erkekleri de alarak cennete girmeye hak kazanırlar. Eserde, her karakter bir ses rengini ya da opera dünyasındaki önemli sesleri temsil eder. Donizetti, Wagner, Rossini, Puccini gibi kompozitörlere göndermelerin yanı sıra, gospel, tango, habanera gibi türler de operanın müzikal yapısını oluşturur.

Galileo Galilei

Müzik: Philip Glass

Libretto: Mary Zimmerman, Philip Glass, Arnold Weinstein

Süre: 1 Saat 40 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 24 Haziran 2002, Chicago

Roller:

Yaşlı Galileo: Tenor

Genç Galileo/ Salviati: Bariton

Papa VIII. Urban/ Simplicio/ Kardinal Barberini: Bas

1. Kardinal/ 1. Kâhin: Kontratenor

2. Kardinal/ Uşak/ 2. Kâhin: Bariton

Düşes Christina/ Marie Celeste: Soprano

Sagredo/ Marie de' Medici/ Eos: Soprano

Maria Magdalena/ Kâtip: Mezzo-soprano

3. Kardinal/ Rahip: Bariton

Çocuk Galileo: Sessiz Rol

Galileo Galilei'nin hayatından kesitlerden oluşan eser, Galileo'nun ve ailesinin mektupları, çeşitli belgeler esas alınarak tasarlanmıştır. Perde, Galileo'nun aykırı düşüncelerinden dolayı yargılandığı engizisyon mahkemesinde açılır. Aşırı dindarlığın gereklerinden dolayı kiliseyle bağları zayıflamıştır. Ancak sanat ve bilim ışığında dinle kurduğu bağ, O'nun kendisiyle ilgili önemli bir keşfidir. Operada, Galileo Galilei'nin, Florentine Camerata'nın bir üyesi ve opera bestecisi olan babası Vincenzo Galilei'nin bir operası da sahnelenmektedir. Opera'nın konusu ironik olarak gök cisimlerinin hareketleri ile ilgilidir. Eser, Galileo Galilei'nin çocukluk yıllarında babasının operasını izlerken son bulur.

Three Tales

Müzik: Steve Reich

Görseller: Beryl Korot

Süre: 65 Dakika

Prömiyer: 12 Mayıs 2002, Viyana

Bir video-opera olan Three Tales, iki soprano, üç tenor, yaylı kuartet, perküsyon, keyboard ve önceden kaydedilmiş ses için düzenlenmiştir. Eser, 20. yüzyılda meydana gelen üç önemli olayı konu alır. Hindenburg Zeplini'nin patlaması, Bikini Atol'ünde yapılan nükleer denemeler ve genetik mühendisliği ile yapay zekâ arasında bir bağlantı kurularak klonlanan koyun Dolly örneğinde, 20. yüzyıldaki teknolojik gelişmelere, etik ve dini değerlere dikkat çekilir. Görgü tanıklarının farklı bakış açıları, Hindenburg ve Bikini facialarının görsel-işitsel belgeleri ve uzmanların

görüşleri doğrultusunda tasarlanan video, 10 metrelik bir ekrana yansıtılır.
On altı müzisyen ve şarkıcı, ekranın altında sahne alır.

The Little Prince

Müzik: Rachel Portman

Libretto: Nicholas Wright

Süre: 1 Saat 35 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 31 Mayıs 2003, Houston

Roller:

Küçük Prens: Soprano

Pilot: Bariton

Tilki: Mezzo-soprano

Gül: Soprano

Su: Soprano

Yılan: Tenor

Fenerci: Tenor

İş Adamı: Baritone

Kral: Bariton

Kibirli Adam: Tenor

Ayyaş: Tenor

Coğrafyacı: Bariton

Çocuk korosu

Eser, 1943 yılında Fransız yazar Antoine de Saint-Exupéry tarafından kaleme alınan aynı adlı romandan operaya uyarlanmıştır. Aynı zamanda bir pilot olan yazarın uçağı, uçuş sırasında arızalanmış ve Sahra Çölü'ne zorunlu iniş yapmak zorunda kalmıştır. Romanda da bir pilot Sahra Çölü'ne zorunlu iniş yapar ve burada Küçük Prens'le karşılaşır. Prens, pilota kendi gezegeninden ayrılıp, farklı gezegenlere yaptığı yolculukları, bu yolculuklar esnasında yaşadıklarını ve karşılaştığı yetişkin tiplerini anlatır. Hikâye, çok sayıda sembolik figür içerir. Trenler, gündelik koşuşturma içinde çoğu zaman insanların tatminsizlik yaşayarak, varoluşun önemini göremediklerini sembolize eder. Su, ruhsal tamamlanmayı anlatır. Birinci gezegende yaşayan ve kürkü bütün gezegeni kaplayan kral, insanın etrafındaki diğer canlıları ve durumları yönetme tutkusunu gözler önüne serer. İkinci gezegendeki kibirli adam, insanın başkaları tarafından takdir edilmeye duyduğu açlığı hatırlatır. Üçüncüsünde yaşayan sarhoş adam, içmekten utandığını unutmak için içmektedir. Kendimizde doğru bulmadığımız davranışları kabullenmek yerine, değiştirmek için harekete geçilmesi gerekliliğini vurgular. Dördüncü gezegendeki iş adamı, yaptığımız işlerin ya da meşguliyetlerimizin kendimize ve çevremize ne kadar fayda sağladığını sorgulatar. Çoğu zaman hiçbir amaç olmaksızın bir şeye sahip olma çabası yaptığımız işi ne kadar değerli kılar? Bir sonraki gezegende yaşayan fenerci, görev bilinciyle yapılan eylemlerin, değişen koşullar karşısında her zaman geçerliliğini korumadığına dikkat çeker. Küçük Prens, karşılaştığı

karakterler içerisinde arkadaş olabileceği tek kişinin fenerci olduğunu düşünür. Yaşamımız boyunca öğrenmemiz gerekenlerin sadece kitaplardan değil, çoğu zaman kişisel keşiflerimizle mümkün olabileceği fikri Küçük Prens'in ilgisini çeker. Yaşadığı gezegeni keşfetmeyi reddeden coğrafyacı, bunun kâşiflerin işi olduğunu düşünür. İnsanoğlu kendi hayatını anlamlandırması, var olan problemleri çözüme kavuşturması ve kendindeki bilinmeyenleri keşfetmesi için bilinçsizce başkalarına ihtiyaç duyar. Coğrafyacı, kendimize ait iç ve dış alanları keşfetmenin bizim sorumluluğumuzda olduğunu sembolize eder. Küçük Prens, kurnazlığın simgesi olan tilkiden sevginin neyi gerektirdiğini öğrenir. “Gülünü bunca önemli kılan uğruna harcadığın zamandır” der kurnazlığın yanında zekayı da sembolize eden tilki. Evrensel sevginin sembolü olan gül, birçok kültürde ve ezoterizmde ruhsal aydınlanmayı simgeler. Gülün duruşu prensin gezegeninden ayrılarak keşiflerine başlamasına sebep olsa da yine gül, prensin gezegene dönüşü için önemli bir sebeptir. “Dokunduğum her yarattığı geldiği yere toprağa yollarım” diyen yılan ölümün sembolüdür. Dünyanın en geniş gövdeli ağaç türleri arasında yer alan baobab, Küçük Prens'in gezegeni için tehdit oluşturur. Baobab ağaçları zararsız gibi görünmekle birlikte dikkat gösterilmezse hayatın tamamını kaplayacak durumları ve kişileri simgeler. İnsanın hayati ihtiyacı olan su içmenin bile zaman tasarrufuna uğratılabileceği modern dünyayı satıcı figürü temsil eder. Bir fili sindirmekte olan boğa yılanı figürü ve aynı figürün bir şapkaya benzetilmesi, gerçekliğin bizim algılarımız doğrultusunda yaratıldığını sembolize eder.

Manifest Destiny

Müzik: Keith Burstein

Libretto: Dic Edwards

Süre: 1 Saat 30 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 27 Haziran 2004, Londra. Operanın genişletilmiş versiyonu 2011 yılında yeniden sahneye kondu.

Roller:

Leila: Soprano

Daniel Xavier: Tenor

Mohammed: Bariton

Omah: Tenor

Başkan Hillary: Soprano

CIA Müdürü Carlos Masueda: Bariton

Theia (doğaüstü varlık): Soprano

Opera, İslami intihar bombacılarını Orta Doğu'daki çatışmaları, savaşı ve terörü ele alması açısından dikkate değerdir. Günümüz ve yakın gelecekte kurgulanan operada, Filistinli şair Leila ve arkadaşı Mohammed'in terörün hüküm sürdüğü ortamda yaşadıkları konu edilir. Leila, Londra'da kompozitör Daniel Xavier ile birlikte yaşamakta ve onun için bir libretto yazmaktadır. Ancak teröre karşı savaşma düşüncesiyle, Daniel'i bırakarak Orta Doğu'ya gider. Operanın yakın gelecekteki sahnelerinde, Amerika'nın Kadın Başkanının, Orta Doğu'da yaşayan çocuklara karşı hassasiyeti, CIA Başkanının petrol kaynaklarıyla ilgili düşünceleri ve Başkanı, kendisini bu konuda harekete geçmekle ilgili yetkilendirmeye zorlaması sergilenir. Diğer yandan Leila'nın esareti, bu esaret altında librettoyu tamamlaması ve ölümü, operanın son sahnesinde gözler önüne serilir. Mohammed, librettoyu Daniel'e ulaştırır. Daniel, operayı tamamlayacaktır. Hayatlarında daha barışçıl çözümlere ulaşmak için yapılan girişimlere umutla kucak açarlar. Opera, başlığı itibarıyla, 19. yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri'nin doğu kıyısında yaşayan halkın, batı kıyılarına doğru ilerlemesinin ve bütün kıtaya yayılmasının kadersel gerekliliğini simgeleyen *Manifest Destiny* ideolojisine gönderme niteliğindedir.

Perelà, uomo di fumo

Müzik: Pascal Dusapin

Libretto: Pascal Dusapin

Süre: 2 Saat/ 10 Bölüm

Prömiyer: 24 Şubat 2003, Paris

Roller:

Perelà: Tenor

Yaşlı Kadın/ Markiz Olivia di Bellonda: Kontralto

Kralın I. Muhafızı/ Kâhya/ Vekil: Bas

Kralın II. Muhafızı/ Uşak/ Alloro/ Mahkeme başkanı: Bas

Kraliçe/ Alloro'nun kızı: Koloratur soprano

Banker Rodella: Bas-bariton

Filozof Pilone: Bas-bariton

Başpiskopos: Kontratenor

Flüt Çalan Genç Kız

Papağan: Figüran

Kral: Sessiz Rol

Opera, İtalyan fütürist yazar Aldo Palazzeschi'nin *Il codice Perelà* başlıklı romanından uyarlanmıştır. Otuz üç yılı aşkın süredir bir şöminenin bacasında yaşamakta olan duman adam Perelà'nın ayağına bir çift kırmızı bot geçirerek şehirde dolaşmasıyla başlayan hikâye, Markiz Olivia di Bellonda'nın ona âşık olmasıyla gelişir. Ancak yaşlı uşak Alloro, Perelà'ya özenerek kendini ateşe atar ve Alloro'nun kızının suçlamaları sonucu Perelà yaşlı uşağı öldürmekle itham edilir. Mahkûm edilen Perelà, son konuşmasını yapar, ayağından botları çıkarır ve bacadan süzülerek kaybolur. Dusapin, Palazzeschi'nin, romandaki anlatım dilinin ve cümle yapısının korunması adına, librettoyu yeniden yazmak yerine eksizyon yöntemiyle oluşturmuştur. Eserdeki metaforik örgü, Palazzeschi'nin, kendi zamanının toplumsal gerginlikleri ve Perelà'nın popüleritesinin artması ve gözden düşüşüyle, değer-değersizlik kavramları üzerine kurulur.

L'Upupa und der Triumph der Sohnesliebe

Müzik: Hans Werner Henze

Libretto: Hans Werner Henze

Süre: 2 Saat 20 Dakika/ 2 Bölüm/ 11 Tablo

Prömiyer: 12 Ağustos 2003, Salzburg

Roller:

Badi'aet el-Hosn wal Dschamal: Soprano

İblis: Tenor

Al Radshi: Bariton

Malik: Alto

Dijab: Bas profundo

Al Kasim: Yüksek Helden-Bariton

Adschib: Kontratenor

Gharib: Buffo-Bas

Eserde, Arap ve Pers efsanelerinden esinlenen kompozitör, operayı kendi deyimiyle son operası, librettosunu kendisinin yazdığı ilk operası olarak tanımlar. Manda'nın yaşlı sadrazamı Al Radshi, üç oğlundan kaybolan ibibik kuşunu bulup geri getirmelerini ister. Ancak zorluğa gelemeyen iki oğul Hadshib ve Gharib kuşu aramaktan vazgeçerler. Ama kardeşleri Al Kasim kuşu aramaya devam eder ve onu Sultan Malik'in bahçesinde bulur. Ancak kuşu geri alabilmek için bir dizi zorluğu yenmesi gerekmektedir. Esir düşmüş Prenses Badi'aet el-Hosn'u kurtarmak ve sihirli bir kafes bulmak Al Kasim'in yapması gerekenlerdir. Görevlerini yerine getiren, bu arada da prensese âşık olan Al Kasim'in diğer iki kardeşi ortaya çıkarak, prensesi ve Al Kasim'i bir kutuya kapatırlar. Al Kasim ve Badi'aet el-Hosn kutudan kurtulurlar. Diğer iki kardeş de kovulur. Ancak Al Kasim ile Badi'aet el-Hosn'un evlenebilmeleri için bir zorluğun daha aşılması gerekmektedir. Opera, Al Kasim ile Badi'aet el-Hosn'un birleşip birleşmedikleri konusundaki yorumu izleyiciye bırakarak sona erer. Eserde, Berg, Mozart ve Wagner'e göndermeler yer almaktadır.

The Tempest

Music: Thomas Adès

Libretto: Meredith Oakes

Süre: 2 Saat/ 3 Perde

Prömiyer: 10 Şubat 2004, Londra

Roller:

Miranda: Mezzo-soprano

Prospero: Bariton

Ariel: Koloratur- soprano

Caliban: Tenor

Ferdinand: Tenor

Stefano: Bas-bariton

Trinculo: Kontratenor

Antonio: Tenor

Sebastian: Bariton

Gonzalo: Bas-bariton

Alonso: Tenor

William Shakespeare'in *Fırtına* başlıklı son oyunundan uyarlanan opera, Milano Dükü Prospero ve kızı Miranda'nın, Dükün kardeşi Antonio ile Napoli Kralı Alonso'nun entrikaları sonucu bir adaya hapsolmalarını ve adada gelişen olayları konu alır. Prospero ve Miranda adada hava perisi Ariel ve yabani Caliban'la yaşamaktadır. Onlardan sihir yapmayı öğrenen Prospero, bir fırtına çıkararak kendisinden sonra Milano Dükü olan kardeşi Antonio ve Napoli Kralı Alonso'yu adaya getirir. Bu arada Miranda ve Napoli Kralının oğlu Ferdinand birbirlerine âşık olurlar. Prospero ve Ariel'in çabaları sonucu Antonio ve Alonso suçlarını itiraf eder. Miranda ve Ferdinand evlenir. Prospero, İtalya'ya dönerek yeniden Milano Dükü olur. Can Yücel, oyunun çevirisinin önsözünde şu yorumu yapar:

Oyunun yazıldığı ve ilk oynandığı dönemde, bütün özen, bütün dikkat, felsefi, ahlaki, sosyal ve siyasal planda bozulmuş ve tanrısal mükemmeliyetini yitirmiş insan doğasını düzeltmeye, denetim altına sokmaya yönelikti. Evrenin yapısındaki birlik ve uyum insan yaşamında yeniden ulaşma, evrendeki akıl ilkesinin birey oluşumunda ve toplum içinde de geçerli kılınması akla dayalı bir erdem anlayışına, kısaca uygarlığa bağlanıyordu. İnsanoğlunu hayvani güdülerinden kurtaracak güç, uygarlık ölçüleriydi. Bu ölçüleri yaşama geçirecek olan şey ise akla dayalı bilgiydi, irfandı, tek bir sözcükle insanın sade kendi doğası üzerinde değil, bütün doğa üzerinde de değiştirici yetisini sağlayacak olan sanattı. ... Shakespeare'in oyununun temel karşıtlığı Kaliban ile Prospero arasındadır. Kaliban, uygarlığın dışındaki doğadır, uygar olamayan doğal insanın simgesidir. Prospero ise insan doğasına akli yeniden egemen kılıcı uygarlığın oluşturduğu uygar insan örneğidir. Doğanın gizine ererek doğa üzerinde onu değiştirici bir egemenlik kazanmakla kalmamış, kendi doğasındaki aşağılık güdülerini, hırslarını, ihtiraslarını da dizginleyerek

bilgiyi, irfanı bir erdeme dönüştürmüştür. Prospero'nun sanatı budur işte. ... Prospero, sadece bir bilge olarak değil, aynı zamanda adil bir hükümdar olarak layık olduğu makama oturur, böylece bilgelikteki üstünlüğü siyasal ve gündelik yaşama da yansımış olur, dünya işleriyle evrensel düzen bağdaştırılır. Prospero, Latince mutluluk, başarı anlamına gelir (Yücel, 1991: 8-9,11).

Farklı okumalarda, oyunun aynı zamanda adı olan 'fırtına', sosyal kargaşayı temsil etmekle birlikte, Prospero'nun düşmanlarından intikam almak isteyen kötücül yönünü de simgeler. Prospero'nun krallığını geri almaya yönelik eylemleri bir satranç oyunu gibi düşünülür.

Waiting for the Barbarians

Müzik: Philip Glass

Libretto: Christopher Hampton

Süre: 2 Saat 15 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 10 Eylül 2005, Almanya

Roller:

Sulh Hâkimi: Bariton

Albay Joll: Bariton

Emniyet Müdürü Mandel: Bas

Barbar Kız: Soprano

Aşçı: Soprano

Sulh hâkimi, küçük bir garnizon kasabasında yaşamakta ve huzurlu bir ortamı sürekli kılmaya çalışmaktadır. Ancak kasabaya gelen hükümet görevlisi, göçebe bir kabile olan ve kasabaya yakın yaşayan barbarların

imparatorluğa saldırmaya hazırlandıkları endişesi taşıdığından bahseder. Savaş esirlerine itirafları için yapılan zalimce muameleye şahit olan sulh hâkimi, kasabada dilenen, işkence yüzünden sakat kalan bir barbar kıza rastlar ve onu yemek işlerine yardımcı olması için yanına alır. Kıza karşı merhametle karışık cinsel ilgi de duyan hâkim, zaman içinde ona karşı ilgisini kaybetmeye başlar ve onu barbarlara götürür. Ancak bu davranışından dolayı halk onu vatan hainliği ile suçlar. Sulh hâkimine göre, barbarların imparatorluğu işgal etmek gibi bir niyetleri yoktur. Bu düşüncelerinden dolayı tutuklanan hâkim işkenceye maruz kalır. Süreç onun içsel bir arınma yaşamasına sebep olur. John M. Coetzee'nin aynı adlı romanından operaya uyarlanan eserde, zalimlerle mazlumlar arasındaki üzücü ve alegorik savaş anlatılır. Eserde hiçbir ulusla ilişkilendirilmemekle birlikte imparatorluk emperyal güçleri, barbarlar ise sömürgeciliğin ve ırk ayrımcılığının kurbanlarını sembolize eder. Yazarın anavatanı olan Güney Afrika'da siyah halka yapılan muamele ve bölgenin sömürge süreci eserde ironik olarak işlenmektedir. Philip Glass, bu eserdeki yüzleşme, kriz, kefarete temalarıyla izleyicinin kendi hayatlarındaki iyi ve kötünün anlamını tartma fırsatını bulduğunu söyler.

Lost Highway

Müzik: Olga Neuwirth

Libretto: Elfriede Jelinek

Süre: 1 Saat 35 Dakika

Prömiyer: 2003, Avusturya

Roller:

Pete: Yüksek Bariton

Renee/Alice: Soprano

Mr. Eddy/ Dick Laurent: Şarkıcı- Aktör

Fred: Aktör

Andy: Kontrtenor

Gizemli Adam: Kontrtenor

Pete'in Annesi: Şarkıcı- Aktrist

Pete'in Babası: Şarkıcı- Aktör

Koruma/ Dedektif Lou: Şarkıcı- Aktör

Doktor/ Adam/ Dedektif Hank: Şarkıcı- Aktör

Hapisane Müdürü Arnie: Şarkıcı- Aktör

Eser, David Lynch'in aynı adlı filminden operaya uyarlanmıştır. Giderek kendisine yabancılaşan caz saksafonisti Fred Madison'ın hikâyesinin anlatıldığı 1997 yapımı filmde başrolleri Bill Pullman, Patricia Arquette, Balthazar Getty ve Robert Blake paylaşmışlardır. David Lynch, hikâyenin psikojenik füg hastası olan bir adama ait olduğunu söyler. Fred'in karısının sadakatiyle ilgili şüpheleri vardır. Eser, başkarakterin giderek artan saplantıları ve gerçekliği kaybetmesi üzerine kurulur. Film eleştirmenler tarafından olumsuz yorumlara maruz kalsa da günümüzün önemli düşünürlerinden Slavoj Zizek, "David Lynch Ya Da Gülünç Yücenin Sanatı" başlıklı kitabında yozlaşmış kadın ve müstehcen babaların, cinayet ve ihanetin noir evreninde- filmin erkek kahramanı olan Fred/ Pete'in gizemli kimlik değişiminden sonra girdiğimiz evren- sadece pastoral küçük kasaba yaşamıyla değil, aynı zamanda aseptik, gri, "yabancılaşmış" banliyö megapolis evlilik hayatıyla da karşı karşıya geldiğini söyler (Zizek, 2014: 19). Zizek, filmdeki bir noktayı önemle vurgular. Erkek kahramanın iki versiyonu (Fred ve Pete) filmde farklı iki oyuncu tarafından canlandırılmış olmakla birlikte bir şekilde aynı kişidir. Buna karşılık kadının iki versiyonu (Renee ve Alice) aynı oyuncu tarafından canlandırılır ama iki farklı kişiliktir. Fred, Renee'yi öldürdükten sonra ya da öldürme fantezisini kurduktan sonra, Oedipal üçgene sahip bir noir evrenine gireriz. Zizek bu noktada, gerçeklikten fantezisi kurulan noir evrenine doğru bu yer değiştirmede, engelin konumunun yer değiştirmesine dikkat çeker. İlk kısımda engel cinsel ilişkinin yürümemesidir, ikinci kısımda bu içkin

olanaksızlık onun edimselleşmesini dışarıdan engelleyen olumlu bir engel (Eddy) halinde dışsallaştırılır (Zizek, 2014: 25-26).

Olga Neuwirth, filmde farklı olarak, sahneye yansıtılamayacak sinematik özelliğın olduğu tek bir sahnenin değıştirildiğini söyler. Bu sahne Mulholland Yolu'ndaki araba kovalamacası ve Bay Eddy'nin şiddet patlamasıdır. Neuwirth, Bay Eddy/ Dick Laurent ve gizemli adamın kötülüğün farklı temsilleri olduklarına dikkat çeker. Bay Eddy, fiziksel olarak değil ama ifade diliyle yıkıcı olanı temsil eder. Bu tür sahnelerde dil, bir anlamda görsel materyal olarak kullanılır. Bay Eddy/ Dick Laurent'in boğazının kesilmesi aslında dilsel gücün ortadan kaldırılmasını simgeler.

Doctor Atomic

Müzik: John Adams

Libretto: Peter Sellars

Süre: 2 Saat 53 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 1 Ekim 2005, San Francisco

Roller:

J. Robert Oppenheimer: Lirik Bariton

Kitty Oppenheimer: Lirik Mezzo

General Leslie Groves: Bariton

Edward Teller: Bas

Robert R. Wilson: Tenor

Frank Hubbard: Bariton

James Nolan: Tenor

Pasqualita: Kontralto

Koro: SATB

Eser, ilk atom bombasının denemesi olan “Trinity” nin Temmuz 1945’te New Mexico’daki Alamogordo komuta merkezinde test edilmesine dikkat çeker. Bu denemeden birkaç hafta sonra “Fat Man” isimli bomba Nagazaki’ye atılmıştır.

İlk perdede bombanın test edilmesinden bir ay önceki zaman dilimi konu edilirken, ikinci perdede bombanın test edildiği 16 Temmuz 1945 günü sabah saatlerinden itibaren zaman yavaşlatılarak ele alınır. Opera, bombanın patlamasından önceki anların yansıtılmasıyla son bulur. Bu anlarda ekip Japonlara karşı manevi bir sorumlulukla yüzleşmektedir.

Libretto, Birleşik Devletler hükümetinin açıklanmış belgelerinden, bilim insanlarının, hükümet görevlilerin ve projede yer alan askeri personelin aralarında geçen görüşmelerinden oluşturulmuştur. Bundan başka tekste, Charles Baudelaire ve Muriel Rukeyser’in şiirleri, John Donne’nin Kutsal Sone’leri, Bhavagad Gita’dan alıntılar ve geleneksel Pueblo Kızılderilileri şarkısı *Tewa* yer alır.

2007 yılında Adams, uvertürden yola çıkarak “Doctor Atomic Symphony” olarak orkestral adaptasyonu gerçekleştirmiştir.

The Minotaur

Müzik: Harrison Birtwistle

Libretto: David Harsent

Süre: 1 Saat 50 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 15 Nisan 2008, Londra

Roller:

Minotor 1: Bas

Minotor 2 (Minotor 1'in Gölgesi): Konuşan Rol

Theseus: Bariton

Ariadne: Mezzo-soprano

Yılan Rahibe: Kontratenor

Masumlar: 2 Soprano, Mezzo-soprano, 2 Kontratenor

Hiereus: Tenor

Ker: Soprano

Ker'ler: Konuşan Roller

Genç Kadın: Soprano

Kalabalık: SATB Korusu

Yunan mitolojisindeki Minotor, operanın konusudur. Mitolojiye göre; Poseidon, Girit Kralı Minos'un isteği üzerine O'na kurban etmesi için bir boğa verir. Ancak kral, o boğaya kıyamaz ve başka bir boğayı kurban eder. Poseidon, bu duruma çok öfkelenir ve intikam almak için Minos'un karısını boğaya âşık eder. Bu birleşmeden yarı boğa, yarı insan bir çocuk doğar. Minotor adı verilen çocuk herkese zarar verdiği için bir labirente kapatılır. Ancak, Atinalı genç kızlar ve erkekler Minotor'a kurban edilmektedir. Atina Kralı Aigeus'us oğlu Theseus bu duruma son vermek ve Minotor'u öldürmek için kurbanlarla birlikte labirente gider. Bu sırada Minos'un kızı Ariadne, Theseus'u görür ve âşık olur. Ariadne, Theseus'a labirentten çıkarken yolunu bulabilmesi için bir ip verir. Theseus, Minotor'u öldürür ve kurbanlarla birlikte Ariadne'yi alarak Atina'ya doğru yola çıkar. Babası Minotor'u öldürmesi halinde beyaz yelken açmasını istemiştir. Theseus, bunu unutunca Kral Aigeus oğlunun öldüğünü zannederek intihar eder. Bunun üzerine Theseus Atina'ya kral olur.

Ainadamar

Müzik: Osvaldo Golijov

Libretto: David Henry Hwang

Süre: 1 Saat 20 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 11 Ağustos 2003, Boston

Roller:

Margarita Xirgu: Soprano

Frederico García Lorca: Mezzo-soprano

Nuria: Soprano

Ruiz Alonso: Flamenko şarkıcısı

José Tripaldi: Bas

Maestro: Bas-bariton

Torero: Tenor

Arapçada “gözyaşı pınarı” anlamına gelen “Ainadamar” başlıklı operada, Frederico García Lorca'nın ilham kaynağı Katalan aktris Margarita Xirgu'nun hikâyesi anlatılır. Eserde Lorca, bir kadın tarafından canlandırılmıştır. Xirgu'nun bakış açısıyla ele alınan hikâye, Lorca'nın Falanj'a olan karşı tutumunu, eşcinselliğinden dolayı yaşadığı zorlukları ve 1946 İspanya İç Savaşı sırasında milliyetçi kuvvetler tarafından öldürülmesini konu alır. Operada, Lorca'nın 19. yüzyıl İspanyol halk kahramanını konu aldığı, sahne tasarımını ve kostümlerini Salvador Dali'nin yaptığı *Mariana Pineda* başlıklı oyuna göndermeler yapılır. 27 Kuşağının önemli bir üyesi olan Lorca'nın, sanatsal ifadenin özgürlüğü uğruna şehit olduğu düşünülür. Operada Barok Dönemin müzikal kavramları yapısal olarak karşımıza çıkar.

Kommilitonen!

Müzik: Peter Maxwell Davies

Libretto: David Pountney

Süre: 1 Saat 30 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 18 Mart 2011, Londra

Roller:

Oxford Devrimi

James Meredith: Bariton

Pokayne'nin sesi: Bariton

Beyaz Gül

Sophie Scholl: Soprano

Hans Scholl: Bariton

Willi Graf: Bas-bariton

Christoph Probst, Evangelist- gezici vaiz: Tenor

Alexander Schmorell, Engizisyon Mahkemesi Başkanı: Bas

1. Kâtip/ Gardiyan: Mezzo-soprano

2. Kâtip/ 1. Gestapo Subayı/ bina sorumlusu: Bariton

2. Gestapo Subayı: Bariton

Cennete Yükselmek

Li Jingji: Mezzo-soprano

Wu Tianshi: Bariton

Wu: Mezzo-soprano

Li: Soprano

Daha genç olan iki çocuk: Soprano

Zhou: Soprano

1. Kızıl Ordu Subayı: Mezzo-soprano

Doktor/ 2. Kızıl Ordu Subayı: Mezzo-soprano

3. Kızıl Ordu Subayı: Mezzo-soprano

Kuklalar: Sessiz Karakterler

Amerikan Korosu, Alman ve Çinli öğrenciler, diğer vatandaşlar

Opera, üç gerçek hikâyeyi konu alır. İlk hikâye; *The Oxford Revolution*'dir. 1962'de Mississippi Üniversitesine kabul edilen ilk afro-amerikan öğrenci olan James Meredith'in verdiği mücadele anlatılır. Meredith, İnsan Hakları Hareketinin önemli bir figürüdür. İkinci hikâye; *Die Weisse Rose*, Münih Üniversitesi'nde öğrenci olan Hans ve Sophie Scholl kardeşlerin Nazi yönetiminin soykırım eylemlerine karşı örgütlenmelerini konu alır. *Die Weisse Rose* grubu 1940-1943 yılları arasında faaliyet göstermiştir. Scholl kardeşler, 1943 yılında bildiri dağıtırken tutuklanmış, idam cezasına çarptırılarak idam edilmişlerdir. Üçüncü hikâyede ise; *Soar to Heaven*, Çin Kültürel Devrimi esnasında ailelerini ihbar etmeye zorlanan öğrenciler konu

edilir. Başlangıçta sadece kültürel bir hareket olarak ortaya atılan Çin Kültürel Devrimi sonrasında siyasi bir eyleme dönüşmüştür. Eski topluma ve kültüre dair her Şey yok edilmiştir.

Peter Maxwell Davies, Amerikan, Alman ve Çin müzik stillerini operaya yansıtığını belirtir. Opera ilerledikçe müzikal ifade değişir ve son sahnede bu üç stil bütünleşerek dinleyiciye ulaşır.

The Enchanted Island

Müzik (Pastiş): Jeremy Sams

Libretto (Pastiş): Jeremy Sams

Süre: 3 Saat 2 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 31 Aralık 2011, New York

Roller:

Prospero: Kontratenor

Sycorax: Mezzo-soprano

Ariel: Soprano

Caliban: Bas-bariton

Miranda: Soprano

Neptune: Tenor

Ferdinand: Kontratenor

Helena: Soprano

Hermia: Mezzo-soprano

Demetrius: Tenor

Lysander: Bariton

Quartet: Soprano, Soprano, Tenor, Bas-bariton

Librettosu ve müzikleri Jeremy Sams tarafından tasarlanan pastiş operada Barok Dönemin George Friderich Handel, Antonio Vivaldi, Jean Philippe Rameau, André Campra, Henry Purcell gibi önemli kompozitörlerine yer verilmiştir. William Shakespeare'in *Fırtına* ve *Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası* oyunlarından yola çıkılarak tasarlanan eserde, *Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası*'nın aşıkları balaylarını geçirmek için çıktıkları yolculukta gemi kazası sonucu *Fırtına*'daki Prospero'nun adasına düşerler. Ancak, operada *Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası*'nın Puck karakteri gibi hareket eden Ariel'in beceriksizliği yüzünden herkes yanlış kişiye âşık olur. Puck, Ariel'den farklı olarak başına buyruk ve şakacı bir yapıdadır. Gerek *Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası*, gerekse *Fırtına*'daki semboller göstergebilim açısından ele alınmaya değerdir. Örneğin; *Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası*, 21 Haziran tarihini işaret eder. Bu tarih en uzun gündüzün yaşandığı gündönümüdür. 21 Haziran, yeniden doğumu, aşkı sembolize eder. Hristiyanlıkta, yaz gündönümünün koruyucusu Yahya Peygamber iken, kış gündönümünün koruyucusu İsa Peygamberdir. Çin kültüründe yaz ve kış gündönümleri yin ve yang'a karşılık gelir.

Gisela!

Müzik: Hans Werner Henze

Libretto: Hans Werner Henze, Christian Lehnert, Michael Kerstan

Süre: 1 Saat 10 Dakika

Prömiyer: 20 Mayıs 2010, Almanya

Roller:

Gisela Geldmaier, sanat tarihi öğrencisi: Soprano

Gennaro Esposito: Tenor

Hanspeter Schluckebier: Bariton

Alman Baş Konsolosu: Bas

1. Kadın turist: Soprano

Erkek Turist: Tenor

Antonio Scarlatti: Bariton

Mim Sanatçısı: Sessiz rol

2. Kadın Turist: Mezzo-soprano

Henze'nin son operası olan *Gisela!* sanat tarihi öğrencisi Gisela'nın aşk üçgenini konu alır. Gisela, Alman erkek arkadaşı Hanspeter ve bir grup öğrenciyle birlikte Napoli'dedir. Sokakta bir commedia dell'arte gösterisine denk gelirler. Gösteride rol alan Gennaro, Gisela'yı büyüler. Ertesi gün karşılaşan Gisela ve Gennaro birbirlerine âşık olurlar ve kaçmaya karar verirler. Diğer yandan Hanspeter, Gisela'ya evlenme teklif etme niyetindedir. Kalacak yerleri olmayan sevgililer, tren istasyonunda bir bankta otururlarken Gisela uykuya dalar ve kâbus görmeye başlar. Bu sırada Hanspeter arkadaşlarıyla Gisela ve Gennaro'ya saldırırlar. Kavga sırasında Vezüv Yanardağı patlar ve lavlar sahneye iner. Adını Roma mitolojisindeki ateşin ve yanardağların tanrısı Vulcanus'tan alan yanardağ, tanrıların yok edici öfkesini sembolize eder.

Kepler

Müzik: Philip Glass

Libretto: Martina Winkel

Süre: 1 Saat 53 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 20 Eylül 2009, Avusturya

Roller:

Kepler: Bariton

1. Soprano

2. Soprano

Mezzo

Tenor

Bariton

Bas

Opera, matematikçi ve gökbilimci Johannes Kepler'in, Tanrı'nın her şeyi sayılara dayandırdığı fikrinden yola çıkarak, göksel prensiplerle ilgili sorulara yanıt aramasını konu alır. Glass, operayı Kepler'in "Gerçek bilgi olmadan hayat ölüdür" inancından yola çıkarak tasarlar. Kepler, bilimsel bir içgörü olarak İncil'in yanlış anlaşılması görüşündedir ve yaptığı araştırmaların Tanrı'ya övgü olduğuna inanmaktadır. Eserde aynı zamanda yaratılış hikâyesine, Kepler'in orijinal Latince sözlerine ve Barok şair Andreas Gryphius'un şiirlerine yer verilir.

The Corridor

Müzik: Harrison Birtwistle

Libretto: David Harsent

Süre: 48 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 12 Haziran 2009, İngiltere

Roller:

Eurydice: Soprano

Orpheus: Tenor

Bir 'oda operası' olarak tasarlanan eserde adından da anlaşılacağı gibi Orpheus ve Eurydice'nin yeraltı dünyasından geçişi konu edilir. Yeraltı dünyasına inme teması birçok farklı kültürün mitolojisinde, ölümsüzlüğü arama ve ölüm sonrasını öğrenmeyi simgeler. Efsaneye göre, Bakkha'ların baş rahibi Hebros, Eurydice'yi istemektedir. Orpheus, O'nu kurtarır ve evlenirler. Ancak Hebros intikam almak istemektedir. Bakkha'lardan biri

Eurydice'yi zehirler. Karısının ölümü üzerine ölümler ülkesine inmeye ve O'nu geri getirmeye karar veren Orpheus, liriyle yeraltı dünyasındaki herkesi etkiler. Bunun üzerine Ölümler Ülkesi'nin kralı Hades, Orpheus'a karısını geri vermeye karar verir. Ama bir şartı vardır. Ölümler Ülkesi'nden çıkarken Orpheus, arkasından gelen karısına dönüp bakmadan ilerleyecektir. Ancak Orpheus, karısının arkasından gelip gelmediğiyle ilgili kuşkuya kapılır. Kendisinin gün ışığına çıktığı ama karısının henüz çıkmadığı anda Orpheus dönüp arkasına bakar ve bakmasıyla birlikte Eurydice ikinci kez ölür (Sandalcı, 2019: 141-144). Flüt, klarinet, arp, keman, viyola ve viyolonsel'den oluşan grup, eserin müzikal çatısını oluşturur. Daha önceki operalarında birçok kez Orpheus mitini ele alan Birtwistle, *The Corridor*'da tamamen Orpheus'un dönüp Eurydice'ye baktığı ana odaklanmıştır.

Teneke

Müzik: Fabio Vacchi

Libretto: Franco Marcoaldi

Süre: 2 Saat 45 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 22 Eylül 2007, Milano

Roller:

Nermin: Soprano

Fikret Irmaklı: Tenor

Resul Efendi: Bariton

Kürt Memed: Bariton

Zeyno Karı: Mezzo-soprano

Okçuoğlu: Bas

Doktor: Bariton

12 Toprak Sahibi

Çiftçiler: Koro

Eser, Türk yazar Yaşar Kemal'in aynı adlı romanından operaya uyarlanmıştır. Yaşar Kemal prömiyere eşi Ayşe Semiha Baban Kemal ve Leyla Gencer ile katılmış, temsili kraliyet locasından izlemiştir. Temsil sonunda sahneye davet edildiğinde de izleyiciden büyük ilgi görmüştür. Konu, Çukurova'da geçer. Devletin birtakım kısıtlamalar getirdiği çeltik ekimi, çeltik ağalarını zora sokmaktadır. Kasabaya yeni gelen tecrübesiz kaymakam, konuyla ilgili ikilemde kalmakta, doğrulukla çeltik ağalarının baskıları arasında gidip gelmektedir. Teneke, kaymakamın ahlak sınavını, düzeni ve makamın getirdiği sorumlulukları gözler önüne serer.

Phaedra

Müzik: Hans Werner Henze

Libretto: Christian Lehnert

Süre: 1 Saat 20 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 6 Eylül 2007, Berlin

Roller:

Phaedra: Mezzo-soprano

Afrodit: Soprano

Hippolyt: Tenor

Artemis: Kontratenor

Minotor: Bas-bariton

İki perdelik ‘konser operası’ olarak tanımlanan eserde üvey oğlu

Hippolytus’ a âşık olan Phaedra’nın hikâyesi ve bu aşkın bir felakete sebep oluşu yenilikçi bir tarzda anlatılmıştır. Operanın ilk bölümünde, Euripides,

17. yüzyıl Fransız oyun yazarı Racine ve İngiliz oyun yazarı Sarah Kane tarafından anlatılan efsane, ikinci bölümde, Ovidius'un anlatımıyla sunulur. Hippolytus, ölümcül bir şekilde yaralanmıştır. Artemis onu tekrar hayata döndürür ve yeni bir yaşam verir. Yeni yaşamında adı Virbius'tur. Bu yeni yaşamını sürekli değişen ve bölük pörçük bir bilinçle deneyimleyebilecektir. Operanın ilk perdesi Yunanistan'da, ikinci perdesi ise İtalya, Nemi'de geçer. Tanrıçaların savaşları, Hippolyt'in kimliğinin giderek soyutlaşması ve kendi varlığının bütünlüğünü tekrar ortaya koyması eserin ana temalarıdır. Bu dünya ve öbür dünya arasında kurulan metafiziksel bağlantıyla opera yine soyut ve sonuçsuz bir şekilde sona erer.

Operanın bestelendiği süreçte ciddi bir hastalığın pençesinde olan Henze, 40 yıllık partneri tarafından iyileştirilerek yeniden hayata döndürülür. Ancak bu kez partneri hayata veda eder. Seksenli yaşlarında olan Henze, operada bir anlamda kendi yaşamından da yola çıkarak ölüm, yaşam, gerçeklik, yansıma temalarına odaklanır.

A Flowering Tree

Müzik: John Adams

Libretto: John Adams- Peter Sellars

Süre: 1 Saat 53 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 14 Kasım 2006, Avusturya

Roller:

Anlatıcı: Bariton

Prens: Tenor

Kumudha: Lirik Soprano

Koro: SATB

Eser, eski Hint halk hikâyelerine dayanır. Opera, bazı yönlerden Mozart'ın *Sihirli Flüt*'ü ile benzerlikler gösterir. Hikâyede, Güney Hindistan'da yaşayan genç bir çiftin, aşkın değişirici, dönüştürücü gücünü deneyimlemeleri konu edilir. Eser, Mozart'ın 250. doğum günü için

bestelenmiştir. Kadın merkezli bir hikâye olan *A Flowering Tree*'de, kadının hemcinsleriyle ve çevreyle olan ilişkisinin yanında savunmasız cinselliği konu edilir. Hikâye, 1997 yılında A. K. Ramanujan tarafından kaleme alınır ve kitap olarak yayımlanır. Operanın belgesel film versiyonu 2007 yılında, Vipin Vijay yönetmenliğinde gerçekleştirilir. Filmde, geçmişten gelen geleneklerin ve bu geleneklere ait ritüellerin gerek kültür gerekse bilinç bağlamında, kadının toplumdaki yerinin çoğu zaman olumsuz olarak etkilediğine dikkat çekilir.

Kumudha, yoksul bir aileden gelen genç ve güzel bir kadındır. Ailesine destek olmak isteyen genç kadın, kız kardeşiyle birlikte bir ritüeli uygulamaya karar verirler. İki sürahi sudan biri, genç kadını çiçekli bir ağaca, diğeri ise tekrar insana dönüştürecektir. Kumudha'nın kız kardeşi ağacın dallarındaki çiçekleri toplayacak ve kardeşini tekrar insana dönüştürecektir. Amaçları bu çiçekleri sarayda satmak ve para kazanmaktır. Bir gün prens, çiçeklerin nereden geldiğini merak eder ve iki kardeşi takip ederek dönüşüme şahit olur. Prens, Kumudha'ya âşık olur ve onunla evlenmeye karar verir. Kral ve kraliçe ikna edildikten sonra düğün gerçekleşir. Evlendikten sonra genç çift hiç konuşmadan ve birbirlerine dokunmadan birçok gece geçirirler. Sonunda prens, Kumudha'nın sihrini bildiğini itiraf eder ve genç kadından kendisi için ağaca dönüşmesini ister. Kumudha önce karşı koyar ancak sonunda kabul eder. Bu arada, prensin kıskanç kız kardeşi de bu dönüşüme şahit olur. Ertesi gün prens gittikten sonra, Kumudha'ya sataşmaya başlayan kız kardeş, yeniden ağaca dönüşmesi için ısrar eder. Kumudha, gönülsüzce bunu kabul eder. Ancak çiçekleri toplarken ağacın dallarını kırılır, su ritüeli de doğru gerçekleştirilmediğinden, genç kadın dönüşüm esnasında yarı insan yarı ağaç olarak kalır ve sürünerek gezgin

ozanların onu buldukları bir oluğa girer. Saraya geri dönen prens karısının kayıp olduğunu anlar ve Kumudha'nın, kendi kibri yüzünden gittiğini düşünür. Kendisini suçlayan prens vicdan azabı çeker ve yine kendisini cezalandırmak için dilenci gibi yaşamaya karar vererek sessizliğe bürünür. Aradan birkaç yıl geçer. Prens tesadüfen uzak bir şehirde kız kardeşinin kraliçe olduğu sarayın avlusuna girer. Bitkin ve neredeyse tanınmayacak haldedir. Ancak kraliçe onu tanır, saraya getirir, yıkar ve karnını doyurur. Fakat prens onunla konuşmaz. Bu sırada, kraliçenin hizmetçileri kasabada gezgin bir tiyatro topluluğu ve çok güzel şarkı söyleyen ancak elleri ve ayakları olmayan acayip bir şey görürler. Bu şekilsiz yaratığı saraya getiren hizmetçiler, onun güzel sesinin prensi tekrar hayata döndürmesini umut ederler. Kraliçe onun Kumudha olduğundan habersiz yıkanması ve kokulu yağlar sürülerek prensin yatağına getirilmesi için emir verir. Yalnız kaldıklarında prens ve Kumudha birbirlerini tanırlar. İki birlikte bu kaderin üstesinden gelmeye karar verirler. Prens iki su dolu ibrikle eski töreni gerçekleştirir ve Kumudha insan formuna geri döner.

The Io Passion

Müzik: Harrison Birtwistle

Libretto: Stephen Plaice

Süre: 1 Saat 30 Dakika

Prömiyer: 11 Haziran 2004, İngiltere

Roller:

1. Kadın- Hera: Sessiz Rol
2. Kadın- Hera: Soprano
3. Kadın- Io: Soprano
1. Adam- Inachus ve Atsineği: Bariton
2. Adam- Zeus: Sessiz Rol
3. Adam- Hermes: Bariton

Bir oda operası olarak tasarlanan eserin müzikleri yine bir oda topluluğu için düzenlenmiştir. Yunan mitolojisindeki Io mitini çağrıştıran ve kadın-

erkek arasındaki duygusal çıkmazı konu alan operada her bir karakter iki vokal ve bir oyuncu olmak üzere üç ayrı kişi tarafından canlandırılır. Yinelenmeler, çoklu temsil, anlatı katmanları ve yansıtma yöntemiyle farklı zaman dilimleri bazen ayrı, bazen iç içedir. *The Io Passion*'da aynı sahne yedi kez gerçekleştirilir, her tekrarda daha fazla ayrıntı, farklı bir bakış açısı veya iki karakterin zihinlerinin gözlenmesi sergilenir (Latan, 2004: 1).

Into the Little Hill

Müzik: George Benjamin

Libretto: Martin Crimp

Süre: 40 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 22 Kasım 2006, Paris

Roller:

Kalabalık/ Yabancı/ Anlatıcı/ Bakanın Çocuğu: Soprano

Kalabalık/ Anlatıcı/ Bakan/ Bakanın Karısı: Kontralto

Fareli Köyün Kavalcısı'nın yeniden anlatımı olan operada sınıf ayrımcılığı eleştirilir. Tahılları yiyerek sosyal düzenin temellerini sarsan fareler, yok edilmeye çalışılmaktadır. Fareli Köyün Kavalcısı, tarihsel bağlamda ele alındığında, 1212 yılında gerçekleşen Çocuk Haçlı Seferleri'ne gönderme niteliğindedir.

The Grapes of Wrath

Müzik: Ricky Ian Gordon

Libretto: Michael Korie

Süre: 3 Saat 15 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 10 Şubat 2007, Minnesota

Roller:

Tom Joad: Bariton

Anne Joad: Mezzo-soprano

Rosasharn: Soprano

Jim Casy: Tenor

Baba Joad: Bariton

John Amca: Bariton

Büyükanne: Mezzo-soprano

Büyükbaba: Tenor

Noah: Bas-bariton

Al: Tenor

Ruthie: Çocuk sesi

Winfield: Çocuk sesi

Connie Rivers: Bariton

Muley Graves/ George Endicott: Tenor

Mae: Mezzo-soprano

Adam: Bariton

Kadın: Soprano

Adam: Bariton

Üç perdelik eser, John Steinbeck'in aynı adlı romanından operaya uyarlanmıştır. Eserin sinema adaptasyonu John Ford yönetmenliğinde 1940 yılında yapılmış, başrolleri, Henry Fonda, Jane Darwell ve John Carradine paylaşmışlardır. Eserde, 1929 Ekonomik Bunalımında kuraklık ve işsizlik sebebiyle, doğup büyüdüğü yerleri terk etmek zorunda kalan insanların dramı konu edilmektedir. Başta Kuzey Amerika ve Avrupa olmak üzere bütün dünyayı etkisi altına alan buhran, özellikle sanayileşmiş şehirlerde birçok insanı işsiz ve evsiz bırakmıştır.

Dolores Claiborne

Müzik: Tobias Picker

Libretto: J. D. McClatchy

Süre: 2 Saat/ 2 Perde

Prömiyer: 18 Eylül 2013, San Francisco

Roller:

Dolores Claiborne: Mezzo-soprano

Vera Donovan: Soprano

Joe St. George: Bas-bariton

Selena St. George: Soprano

Dedektif Thibodeau: Tenor

Mr. Pease: Tenor

5 Hizmetçi: Soprano

Genç Kız: Soprano

Genç Erkek: Tenor

Mr. Knox: Tenor

Mr. Cox: Tenor

Mr. Fox: Tenor

Koro: SATB

Eser, Stephen King'in aynı adlı eserinden operaya uyarlanmıştır. Dolores Claiborne, kırk yıldır yanında çalıştığı zengin dul Vera Donovan'ın ölümünden sorumlu tutulmaktadır. Dolores suçlamaları reddeder. Zaman içinde Vera ve Dolores arasında giderek büyüyen bir dostluk oluşur ve Dolores, bir güneş tutulmasının arifesinde Vera'ya kendi ailesi ile ilgili gerçekleri paylaşır. Dolores' in kocası kendi kızını taciz eden bir babadır. Kızı ise annesinin pasif duruşundan dolayı Dolores'ten uzaklaşmıştır. Vera, ona sorunlarını “kazalar mutsuz bir kadının en iyi arkadaşlarıdır” şarkısını söyleyerek çözmesini önerir. Dolores, tutulma öncesinde kocasına bir tuzak hazırlayarak onun ölümüne sebep olur. Soruşturma sürecinde, Dolores'in kızı Selena da ifade verir. Selena annesinin lehine ifade vermekle birlikte, yalnız kaldıklarında annesinden gerçeği öğrenmek ister. Dolores, Vera'nın kendi kendini merdivenlerden yuvarlayarak intihar ettiğini söyler.

Moby Dick

Müzik: Jake Heggie

Libretto: Gene Scheer

Süre: 2 Saat 40 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 30 Nisan 2010, Dallas

Roller:

Kaptan Ahab: Tenor

Greenhorn: Tenor

Starbuck: Bariton

Queequeg: Bariton

Flask: Tenor

Stubb: Bariton

Pip: Soprano

Kaptan Gardiner: Bariton

Herman Melville'in aynı adlı romanından operaya uyarlanan eserin sinema perdesine adaptasyonu, 1956 yılında, John Houston yönetmenliğinde gerçekleştirilmiş, başlıca rolleri Gregory Peck, Orson Welles ve Richard Basehart paylaşmışlardır. Moby Dick yüzünden bir bacağı kaybeden Ahab, intikam almak için onu tekrar bulmaya karar verir. Eser, Ahab'ın bu amaçla çıktığı yolculuğu anlatır. Moby Dick, sembolik olarak tanrısal bir gücün, ilahi olanın ya da doğanın kendisinin temsilcisi olarak düşünülür. Gemi sembolü kimi tradisyonlarda, insanlığın ruhsal tekamülü için yeryüzüne indirilen tesir ve bilgileri, kimi tradisyonlarda ise yer ve spiritüel gök arasındaki irtibatı simgeler (Salt, 2018: 124). Ahab'a göre Beyaz Balina insanı kontrol eden bir gücün temsilcisidir. Ahab, balınayı öldürerek gücü elde etmek istemektedir. Dolayısıyla eserin farklı okumalarında Moby Dick ve Ahab'ın güzellik ve çirkinlik, yaşam ve ölüm, sevgi ve nefret gibi zıt kavramların yanında güç ve tehlike gibi kavramları da temsil ettiklerini söylemek mümkündür.

Written on Skin

Müzik: George Benjamin

Libretto: Martin Crimp

Süre: 95 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 7 Temmuz 2012, Festival d'Aix en Provence, Fransa

Roller:

Agnès: Soprano

Koruyucu: Bas- bariton

Birinci Melek/ Boy: Kontratenor

İkinci Melek/ Marie: Mezzo-soprano

Üçüncü Melek/ John: Tenor

13. yüzyılda Provence'da geçen eserde, Troubadour Guillaume de Cabestanh efsanesi anlatılır. Efsaneye göre; Guillaume de Roussillon,

karısının sevgilisi Guillaume de Cabestanh'ı öldürür ve kalbini karısına yedirir. Gerçeği öğrenen kadın, pencereden atlayarak ölür ve sevgilisiyle birlikte gömülür. Giovanni Boccaccio, 1348-1351 yılları arasında kaleme aldığı “Decameron” da (4. gün-9. öykü), Ezra Pound da 1915-1962 yılları arasında yazdığı “Cantos” başlıklı şiirinin IV. Canto’sunda efsaneye yer vermişlerdir. Koruyucu olarak anılan zengin ve güçlü toprak sahibi, bir illüstrasyon sanatçısından yaşamını ve ailesinin başarılarını anlatan bir eser hazırlamasını ister. Sanatçı, el yazmasını özenle hazırlar ancak toprak ağasının genç karısı Agnès, sanatçının ilgisini çeker. Sanatçının hayal gücü, Agnès’in kendisine güvenini yerine getirir ve bir kadın olarak özgürlüğünü korumak, kocasına karşı da varlığını ispatlamak konusunda yüreklendirir. Bu durum Koruyucu’yu kızdırır ve sanatçıyı vahşice öldürerek Agnès’i onun kalbini yemeğe zorlar. Ancak Agnès, Koruyucu kendisini de öldürmeden önce balkondan kendini atar.

Slow Man

Müzik: Nicholas Lens

Libretto: J. M. Coetzee

Prömiyer: 5 Temmuz 2012, Malta Festivali, Poznań

Roller:

Elizabeth Costello: Mezzo-soprano

Paull Rayment: Bas/ Bariton

Marjiana: Koloratur soprano

İnsanlar, kalabalık, Hemşireler, koro

Opera, J. M. Coetzee'nin aynı adlı romanından operaya uyarlanmış olsa da orijinal hikâyeden farklılıklar gösterir. Çağdaş bir opera olan Slow Man, Paul Rayment, Elizabeth Costello ve Marjiana arasında uyanan derin duyguları anlatmaktadır. Operanın merkezinde yazar Elizabeth Costello'nun

orta yaşı, kesik bacaklı Paul Rayment ile gözleri görmeyen Marjiana için organize ettiği buluşma yer alır. Eser güçlü seksüel çağrışımlar yapmakla birlikte, aşk, soyutlanma, ileri yaş ve ölüm korkusu operanın ana temalarıdır.

Heart of Darkness

Müzik: Tarik O'Regan

Libretto: Tom Phillips

Süre: 1 Saat 15 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 5 Kasım 2011, London's Royal Opera House

Roller:

Marlow: Tenor

Thames Kaptanı: Bariton

Şirket Sekreteri: Tenor

Doktor: Bas-bariton

Muhasebeci: Tenor

Müdür: Tenor

Kazancı: Bas-bariton

Dümenci: Tenor

Kurtz: Bas

Soytarı: Tenor

Nehir Kadını: Soprano

Nişanlı: Soprano

Eser, Joseph Conrad'ın aynı adlı romanından operaya uyarlanmıştır. O'Regan eseri opera sahnesine taşımaya Francis Ford Coppola'nın *Apocalypse Now* isimli filminin redux versiyonunu gördükten sonra karar vermiştir. Libretto, Conrad'ın kısa hikâyesinden ve yine Conrad'ın Congo Günlüğü'nden oluşturulmuştur. Romanın sinema adaptasyonu 1993'te gerçekleştirilmiştir. Yönetmenliğini Nicolas Roeg'in yaptığı filmde başrolleri Tim Roth ve John Malkovich paylaşmışlardır. Marlow, Thames Nehri üzerinde seyreden bir gemide, Avrupalı şirket temsilcisi Kurtz'u aramak için yaptığı Afrika yolculuğunu anlatmaya başlar. Marlow, Kongo'da fildişi toplayan Kurtz'u İngiltere'ye geri götürecektir. Ancak Kurtz hastadır ve kısa bir süre sonra ölür. Kurtz eserde, emperyalizmin bir simgesi olarak karşımıza çıkar. Ancak Kurtz'un ölümü emperyalizmin de giderek yok olacağının bir göstergesidir.

The End of the Affair

Müzik: Jake Heggie

Libretto: Heather McDonald

Süre: 2 Perde

Roller:

Sarah Miles: Soprano

Maurice Bendrix: Bariton

Henry Miles: Bariton

Mr. Parkis: Bariton

Richard Smythe: Tenor

Mrs. Bertram: Mezzo-soprano

Lancelot: Konuşan rol

Graham Greene'in aynı adlı romanından operaya uyarlanmıştır. Bir oda operası olarak tasarlanan eserde, Maurice ve Sarah'ın yasak aşkı konu edilir.

Hikâye, 1944-1946 yılları arasında Londra'da geçer. Maurice ve Sarah'ın gizli buluşmalarının biri esnasında meydana gelen hava saldırısından sonra, Maurice'in öldüğünü zanneden Sarah, orayı terk eder. Maurice, o gün neden terk edildiğini anlamaya çalışmaktadır. Eserin ilk sinema adaptasyonu 1955 yılında, Edward Dmytryk yönetmenliğinde yapılmış, başlıca rolleri Deborah Kerr ve Van Johnson paylaşmışlardır. 2000 yılında ikinci kez sinema perdesine uyarlanan filmde ise Neil Jordan yönetmenliğinde, başrollerde Ralph Fiennes, Julianne Moore, Jason Isaacs, Stephan Rea, Ian Hart vardır.

Caligula

Müzik: Detlev Glanert

Libretto: Hans-Ulrich Treichel (İngilizce Libretto: Amanda Holden)

Süre: 135 Dakika/ 4 Perde

Prömiyer: 7 Ekim 2006, Oper Frankfurt

Roller:

Caligula: Dramatik Bariton

Caesonia: Mezzo-soprano

Helicon: Kontratenor

Cherea: Bas

Scipio: Alto

Mucius: Tenor

Mereia/ Lepidus: Bariton

Livia: Soprano

Dört Şair: 2 Tenor, 2 Bas

Kadınlar ve erkekler: Karışık koro

Drusilla: Sessiz Rol

Albert Camus'nun aynı adlı oyunundan operaya uyarlanan eserde, Roma İmparatorluğu'nun üçüncü imparatoru Caligula, kardeşi Drusilla'nın ölümünün ardından çılgına döner. Ay'ı ve Güneş'i fethetmeye kalkması, koyduğu yüklü vergiler, yönetimi tekeline alması, senatörlere ve eşlerine karşı sergilediği olumsuz tavırlar ve giderek kendini Tanrı gibi görmeye başlaması, Caligula'nın sonunu getirir.

Il Postino

Müzik: Daniel Catan

Libretto: Daniel Catan

Süre: 141 Dakika /3 Perde

Prömiyer: 23 Eylül 2010, Los Angeles Opera

Roller:

Mario Ruoppolo: Tenor

Mario'nun babası: Tenor

Pablo Neruda: Tenor

Matilde Neruda: Soprano

Giorgio: Bas-bariton

Beatrice: Soprano

Di Cosimo: Bariton

Rahip: Tenor

Donna Rosa: Mezzo-soprano

Pablito: Sessiz Rol

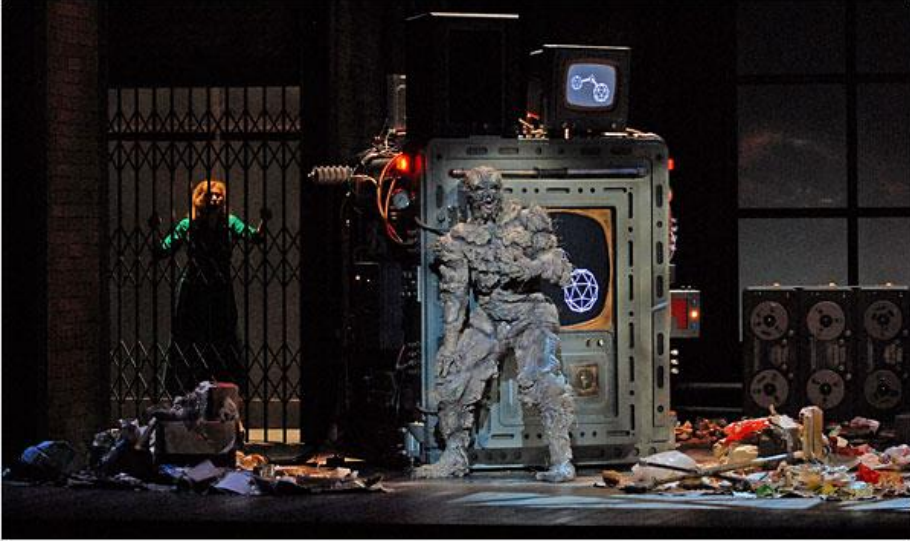
Dört Haydut: İki Tenor, İki Bariton

Beş Patron: Üç Tenor, İki Bas

Koro: Tenor ve Bas

Antonio Skarmeta'nın *Neruda'nın Postacısı* başlıklı romanından operaya uyarlanmıştır. Romanın ilk sinema adaptasyonu 1983'te, ikincisi ise 1994 yılında yapılmıştır. Yönetmenliğini Massimo Troisi ve Michael Radford'un yaptığı ikinci filmde başrolleri Massimo Troisi, Maria Grazia Cucinotta ve Philippe Noiret paylaşmışlardır. Birçok dalda Oscar'a aday gösterilen film, "En İyi Film Müziği" Oscar'ına layık görülmüştür. Film ayrıca üçü BAFTA olmak üzere çok sayıda ödül sahibidir. Eserde Şili'li şair Pablo Neruda'nın siyasi görüşlerinden dolayı sürgünde olduğu İtalya'da bir adada, kendisine mektuplarını getiren postacıyla arasında gelişen dostluk konu edilir.

The Fly

Müzik: Howard Shore

Libretto: David Henry Hwang

Süre: 120 Dakika / 2 Perde

Prömiyer: 2 Temmuz 2008, Théâtre du Châtelet

Roller:

Seth Brundle: Bas-bariton

Veronica Quaife: Mezzo-soprano

Stathis Borans: Tenor

Memur/ Tıbbi Analist: Mezzo-soprano

Marky: Tenor

Bilim insanı 1: Mezzo-soprano

Bilim insanı 2: Bariton

Bilim insanı 3: Mezzo-soprano

Bilim insanı 4: Bariton

Bilim insanı 5: Bariton

Eser, George Langelaan'ın aynı adlı kısa hikâyesinden, önce 1986'da David Cronenberg'in yönetmenliğinde sinemaya daha sonra da operaya uyarlanmıştır. Operanın bestecisi aynı zamanda filmin müziklerini de bestelemiştir. Bir bilim insanı olan Seth, maddeyi ışınlamaya çalışmaktadır. Veronica ise Seth'le röportaj yapmak isteyen bir gazetecedir. Seth, Veronica'nın gözü önünde kendini farklı bir noktaya ışınlar. Ancak ışınlanma esnasında tüpe bir sinek girmiştir. Seth'te, sinek özellikleri baş gösterir ve giderek kendi kimliğinden uzaklaşır.

Brokeback Mountain

Müzik: Charles Wuorinen

Libretto: E. Annie Proulx

Süre: 2 Saat / 2 Perde

Prömiyer: 28 Ocak 2014

Roller:

Ennis del Mar: Bas-bariton

Jack Twist: Tenor

Aguirre: Bas

Alma Beers: Soprano

Mrs. Beers: Mezzo-soprano

Lureen: Mezzo-soprano

Hogboy: Bas

John Twist Sr.: Tenor

Mrs. Twist: Alto

Satıcı: Alto

Bill Jones: Konuşan Rol

Eser, Annie Proulx'un aynı adlı kısa hikayesinden operaya uyarlanmıştır. Hikâye 2005 yılında sinemaya adapte edilmiş yönetmenliğini Ang Lee yapmıştır. Filmde başrolleri Jake Gyllenhaal, Heath Ledger ve Michelle Williams paylaşmışlardır. Eserde, bir çiftçi ve bir kovboyun çalışmak üzere gittikleri Brokeback Dağı'nda, aralarında oluşan duygusal çekim anlatılır. Operanın merkezinde, filmde farklı olarak bu iki genç adamın gerek fikirlerinin gerekse kendilerini tanıma süreçlerinin yetiştikleri çevreyle doğru orantılı olarak nasıl geliştiği teması yer alır.

Love and Other Demons

Müzik: Péter Eötvös

Libretto: Kornél Hamvai

Süre: 1 Saat 50 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 10 Ağustos 2008, Glyndebourne Festival, İngiltere

Roller:

Maria: Soprano

Don Ygnacio: Tenor

Piskopos Don Toribio: Bas

Dominga de Adviento: Mezzo-soprano

Josefa Miranda: Mezzo-soprano

Martina Laborde: Mezzo-soprano

Koro

Libretto, Gabriel García Márquez'in aynı adlı romanından uyarlanmıştır. Konu, 18. yüzyılda, Kolombiya'da geçer. Maria, kendisiyle çok ilgilenmeyen babasıyla yaşamaktadır. Maria, siyahi kâhya Dominga tarafından yetiştirilir. Kuduz olduğu düşünölen bir köpek tarafından ısırılan kız hiçbir bulgu olmamasına rağmen içine şeytan girdiği düşünölerek bir manastıra kapatılır. Burada kendisini iyileştirmeye çalışan rahip, Maria'ya âşık olur. Maria bunu fark edince manastırdan ayrılır. Ancak rahip, Maria'nın içindeki şeytanı çıkaracaktır. Fakat bu süreçte Maria ölür. Eserde, dönemin dini inançları sorgulanırken, aşk ve ölüme karşı verilen mücadele anlatılmaktadır.

No Exit

Müzik: Andy Vores

Libretto: Andy Vores

Süre: 1 Saat 15 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 24 Nisan 2008, Zack Box Theatre, Boston

Roller:

Estelle: Soprano

Inez: Mezzo-soprano

Garcin: Tenor

Valet: Bariton

Eser, varoluşçu yazar Jean-Paul Sartre'in oyunundan esinlenilerek operaya uyarlanmıştır. Oda operası türündeki eserde, sonsuza dek bir odaya kapatılan ve birbirini tanımayan üç bencil insanın yıkımlarından,

kibirlerinden, kuruntularından, korkularından kurtulmaya çalışmaları konu edilir. Eserde kullanılan kâğıt bıçağı, kitabın varlığı olduğu sürece yarar sağlar. Kâğıt bıçağı varlık ve öz arasındaki ilişkiyi sembolize eder.

Through the Looking Glass

Müzik: Alan John

Libretto: Andrew Upton

Süre: 70 Dakika

Prömiyer: 20 Mayıs 2008, Malthouse Theatre, Melbourne

Roller:

Alice: Mezzo- Soprano

Lewis Carroll/ Makinist/ Kırmızı Kral/ Humpty Dumpty/ Beyaz Şövalye:
Tenor

Kaplan Lily/ Yolcu/ Beyaz Kraliçe/ Puding: Soprano

Gül/ Kırmızı Kraliçe/ Yolcu/ Koyun/ Unicorn: Mezzo-soprano

Menekşe/ Yolcu/ Tweedledee/ Beyaz Kral: Tenor

Daisy/ Bekçi/ Tweedledum/ Mutton: Bas

Oda operası türündeki eser, Lewis Carroll'un aynı adlı kitabından uyarlanmıştır. Eserdeki ayna sembolizmi gerçeklik kavramına bir göndermedir. Yanılsama ve zıtlıklar aynayla temsil edilir. Alice, aynanın öteki tarafında kendi dünyasındaki varlıklardan farklı olan varlıkların dünyasını keşfeder. Ayna aynı zamanda, kendini arama, yani gerçeği kendi içinde arama yolculuğunun temsilidir. Alice'in satranç tahtasında piyon olarak karşımıza çıkması, özgür iradenin illüzyondan ibaret olması fikrinden yola çıkılarak, bireylerin çoğu zaman kendileri dışındaki bir güç tarafından yönlendirildiği ve kontrol edildiği düşüncesine işaret eder.

Thérèse Raquin

Müzik: Tobias Picker

Libretto: Gene Scheer

Süre: 120 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 30 Kasım 2001, Dallas Opera

Roller:

Madame Raquin: Soprano

Thérèse Raquin: Mezzo-soprano

Camille Raquin: Tenor

Laurent LeClaire: Bariton

Suzanne Michaud: Soprano

Olivier Michaud: Bas

Monsieur Grivet: Tenor

Eser, Emile Zola'nın aynı adlı eserinden iki perde olarak operaya uyarlanmıştır. Laurent, Camille'in portresini tamamlamak üzere evlerini

ziyaret eder. Camille, biten portreyi kutlamak için şampanya almak üzere ayrılır. Bu esnada Thérèse ve Laurent yakınlaşırlar. Thérèse, kuzeni Camille ile teyzesini zoruyla evlenmiştir. Ancak kuzenini sevemeyen Thérèse, Laurent'e tutkuyla bağlanmaya başlar. Bir pazar günü Sen Nehri kıyısında gezinti yaparlarken Laurent, Camille'i öldürmeyi teklif eder. Aralarında plan yaparak bir tekne kiralarlar. Biraz açıldıktan sonra Laurent, Camille'e saldırır. Camille, nehre düşerek boğulur. Olaydan on bir ay sonra Laurent ve Thérèse evlenirler. Ancak birliktelikleri cinayetten sonra hayal ettikleri gibi devam etmez. Birbirlerine Camille'i öldürdükleri için duydukları pişmanlıktan bahsederken, felç olan Madame Raquin konuşmalara kulak misafiri olur ve dostlarına cinayeti anlatmaya çalışır. Ancak Laurent ve Thérèse çektikleri vicdan azabına dayanamazlar ve zehir içerek intihar ederler.

Sophie's Choice

Müzik: Nicholas Maw

Libretto: Nicholas Maw

Süre: 200 Dakika/ 4 Perde

Prömiyer: 7 Aralık 2002, Royal Opera House, Londra

Roller:

Sophie: Mezzo-soprano

Nathan: Yüksek Bariton

Anlatıcı: Bas- bariton

Stingo: Tenor

Zbigniew Bieganski: Bas

Rudolf Hoess: Tenor

Doktor: Bariton

Koro: STAB

Eser, William Styron'un aynı adlı romanından operaya uyarlanmıştır. Roman, 1982 yılında Alan J. Pakula yönetmenliğinde sinemaya adapte edilmiş, başrolleri Meryl Streep, Kevin Klein ve Peter MacNicol paylaşmışlardır. Konu 1947 yılında geçmektedir. Nazi kampında bir seçim yapmak zorunda kalan Sophie ile soykırımı takıntı haline getiren Nathan'ın sona doğru yaklaşan ilişkileri konu edilir. Sophie'nin kâbusları ve Nathan'ın takıntısı yüzünden geçirdiği krizler ilişkinin sonunu getirir. Sophie'nin New York'ta tanıştığı ve arkadaş olduğu genç yazar Stingo bu ilişkinin en yakın şahididir ve hikâye onun ağzından aktarılır. Eser, savaşın bıraktığı ruhsal izlere de ışık tutar.

The Adventures of Pinocchio

Müzik: Jonathan Dove

Libretto: Alasdair Middleton

Süre: 140 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 21 Aralık 2007, Grand Theatre, Leeds

Roller:

Pinocchio: Mezzo-soprano

Geppetto: Bariton

Cırcır böceği/ Papağan: Koloratur Soprano

Kedi: Tenor

Tilki/ Arabacı: Kontratenor

Mavi Peri: Soprano

Ateş yiyen/ Maymun Yargıç/ Büyük yeşil balıkçı/ Sirk müdürü/ Çiftçi: Bas

Güvercin/ Salyangoz: Kontralto

Carlo Collodi'nin romanından operaya uyarlanan iki perdelik eserde, tahta bir kukla olan Pinokyo'nun gerçek bir oğlan çocuğu olma yolundaki maceraları anlatılmaktadır. Ruhsal kurtuluğu ve öz disiplin eserin ana temasını oluğuTURUR. Pinokyo, balık tarafından yutulması ve balığın midesinde babasını bularak onu iyileştirmeye alığumasıyla birlikte, insanlığa giden yolda bir aydınlanma yağuamaya bağuLAR.

Anna Karenina

Müzik: David Carlson

Libretto: Colin Graham

Süre: 140 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 2007, Florida Grand Opera, Kompozitör San José Operası'ndaki temsil için esere yeni bir sahne eklemiştir.

Roller:

Anna Karenina: Soprano

Alexei Karenin: Bas- bariton

Alexei Vronsky: Bariton

Kitty: Soprano

Levin: Tenor

Dolly: Mezzo-soprano

Agafia: Mezzo-soprano

Lydia: Mezzo- soprano

Stiva: Tenor

Betsy: Mezzo- soprano

Prens Yashvin: Bariton

Leo Tolstoy'un aynı adlı romanından operaya uyarlanan eser iki perdedir. Romanın bu adaptasyonundan başka dokuz opera adaptasyonu daha vardır. Eserde, Anna Karenina ve Alexei Vronsky arasında yaşanan yasak aşk merkezinde dönemin Rus toplumsal yaşamı, sadakat ve erdem kavramlarının yanı sıra, kadının toplumsal hayattaki yeri ele alınır.

Cyrano

Müzik: David DiChiera

Libretto: Bernard Uzan

Süre: 2 Saat 45 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 13 Ekim 2007, Michigan Opera Theatre

Roller:

Cyrano: Bariton

Roxane: Soprano

Christian: Tenor

DeGuiche: Bas

Duenna: Mezzo-soprano

Lebret: Bariton

Ragueneau: Tenor

Eser, Edmond Rostand'ın *Cyrano De Bergerac* adlı oyunundan operaya üç perde olarak uyarlanmıştır. Oyun, Amerikalı kompozitör Walter Damrosch ve librettist William James tarafından 1913'te yine *Cyrano* başlığıyla, 1936'da ise *Cyrano de Bergerac* başlığıyla kompozitör Franco Alfano ve librettist Henri Caïn iş birliğiyle opera sahnesine uyarlanmıştır. Eserde, sevdiği kadına aşkını dile getirmek için Christian'ı kullanan Cyrano'nun hikayesi şiirsel bir dille anlatılır. İki farklı karakterden Cyrano çirkin ama bilgeyi, Christian ise güzel ama cahili temsil eder.

The Love of the Nightingale

Müzik: Richard Mills

Libretto: Timberlake Wertenbaker

Süre: 140 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 10 Şubat 2007, Perth, Avustralya

Roller:

Procne: Soprano

Philomela: Soprano

Niobe/ Hemşire/ Anlatıcı: Mezzo-soprano

Tereus: Bariton

Kaptan/ Hippolytus/Anlatıcı: Tenor

Itys: Soprano

Eko/ Aphrodite: Soprano

Hero: Soprano

Iris: Soprano

Helen/ Phaedra: Soprano

June / Kraliçe: Mezzo-soprano

1. Asker/ Kral Pandion: Tenor

2. Asker: Bariton

Güreşçiler: Sessiz Rol

Genç Itys: Sessiz Rol

Koro

Eser, Timberlake Wertenbaker'ın aynı adlı oyunundan iki perde olarak operaya uyarlanmıştır. Yunan mitolojisinin karakterlerinden Philomela, kız kardeşinin kocası Tereus tarafından tecavüze uğrar. Tereus kimseye söylememesi için Philomela'nın dilini keser. Ancak Philomela işlediği bir örtüyle kardeşine her şeyi anlatır. Procne kocasından intikam almak için kendi oğlunu öldürerek kocasına sunar. Tereus, Philomela ve Procne'i öldürmeye yeltenir ancak Tanrılar üçünü de kuşa çevirir.

Adriana Mater

Müzik: Kaija Saariaho

Libretto: Amin Maalouf

Süre: 2 Saat/ 2 Perde

Prömiyer: 3 Nisan 2006, Opéra Bastille

Roller:

Adriana: Mezzo-soprano

Adriana'nın Kızkardeşi Refka: Soprano

Adriana'nın oğlu Yonas: Tenor

Tsargo: Bas- bariton

Koro

Opera günümüzde, isimsiz bir ülkenin kriz bölgesinde geçer. Eserin ana teması anneliktir. Adriana, oğlu Yonas ve kız kardeşi Refka, iç savaşın ortasındadırlar. Yıllar önce, kendi köylerinden bir asker olan Tsargo, genç

Adriana'ya tecavüz etmiş ve Adriana hamile kalmıştır. Adriana, Refka'nın bütün karşı çıkmalarına rağmen Yonas'ı doğurur. Adriana şimdi oğlunun büyüyerek bir erkek oluşunu izlemekte ve babası saldırgan biri mi yoksa annesi gibi uysal mı olacağını merak etmektedir. Yonas 17 yaşına geldiğinde öldü zannettiği babasının yaşadığını öğrenir ve Tsargo kasabaya döndüğünde onu öldürmeye karar verir. Alan Riding, 5 Nisan 2006'da The New York Times'ta yayınlanan makalesinde operanın her ne kadar isimsiz bir ülkede geçtiği belirtilse de 1990'larda Bosna'daki etnik temizliği çağrıştırdığını yazmıştır. Operada, hayal ve gerçeklik arasındaki sınırlar ışık oyunları ile çizilir.

The First Emperor

Müzik: Tan Dun

Libretto: Tan Dun ve Ha Jin

Süre: 189 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 21 Aralık 2006, Metropolitan Opera, New York

Roller:

İmparator Qin: Tenor

İmparator Qin'in kızı Prenses Yueyang: Soprano

Gao Jianli: Lirik Tenor

General Wang Bi: Bas

Şaman: Mezzo-soprano

Başbakan: Bariton

Yin-Yang Master: Pekin Opera Şarkıcısı

Yueyang'ın annesi: Mezzo-soprano

Askerler, gardiyanlar, köleler

Eser, ilk Çin İmparatoru Qin Shi Huang hayatını anlatır. Operada, M.Ö 145 ya da 135 yılında doğduğu ve M.Ö 86 yılında öldüğü düşünölen Çinli tarihçi Sima Qian'ın “Büyük Tarihçinin Kayıtları”, orijinal ismi ile *Shiji* başlıklı eseri temel alınmıştır. Siyasi anlamda büyük devrimler yapmış olan Qin Shi Huang, Çin Seddi'ni inşa ettirmesinin yanı sıra para birimi, ağırlık ve uzunluk ölçülerinin standartlaştırılması ve Çin yazısının birleştirilmesiyle gerek kültürel gerekse ekonomik anlamda hanedanlığın büyümesine katkı sağlamıştır. Ancak İmparator, gelenekleri yok etmek adına Konfüçyüs'ün felsefesini yücelten kitapları yaktırmıştır. İmparatorun mezarı kilden yapılmış asker heykelleri tarafından korunmaktadır.

Lysistrata

Müzik: Mark Adamo

Libretto: Mark Adamo

Süre: 2 Saat/ 2 Perde

Prömiyer: 4 Mart 2005, Houston Grand Opera

Roller:

Atinalı Kadınlar

Xanthe: Yüksek Lirik Soprano

Lysia/ Lysistrata: Lirik Soprano

Myrrhine: Lirik Mezzo-soprano

Sappho: Lirik Mezzo-soprano

Kleonike: Lirik Mezzo-kontralto

Spartalı Kadınlar

Charito: Yüksek Lirik Soprano

Dika: Yüksek Soprano

Arete: Lirik Mezzo-soprano

Lampito: Dramatik Mezzo- kontralto

Atinalı Erkekler

Nikias: Lirik Tenor

Meleagros: Lirik Tenor

Kinesias: Lirik Bariton

Bion: Bariton veya Bas-bariton

İki İhtiyar: 2 Bariton veya 2 Bas-bariton

Spartalı Erkekler

Maron: Lirik Tenor

Alpheus: Lirik Tenor

Philo: Bariton veya Bas-bariton

Leonidas: Lirik Bas-bariton

Olimposlular

Tisiphone, Alecto ve Megaera: 2 Soprano, 1 Alto

Aphrodite: Lirik Soprano

Ares: Lirik Tenor

Eser, Aristophanes'in aynı adlı oyunundan operaya uyarlanmıştır. Oyunda, erkeklerin savaştan dönmelerini beklemekten bıkan kadınların savaşa son vermek uğruna erkeklere karşı geliştirdikleri stratejiler konu edilir. Müzikal olarak tonal ve eklektik bir yapıya sahip olan operanın vokal çizgisi ve librettonun uyumu güçlü bir orkestrasyonla desteklenir.

1984

Müzik: Lorin Maazel

Libretto: J.D. Mc Clatchy ve Thomas Meehan

Süre: 1 Saat 40 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 3 Mayıs 2005

Roller:

Winston: Bariton

Julia: Soprano

O'Brien: Tenor

Spor Eğitmeni/ Sarhoş Kadın: Soprano

Syme: Tenor

Parsons: Bas

Charrington: Bas

İşçi Kadın: Mezzo-soprano

George Orwell'ın aynı adlı romanından operaya uyarlanan eserin sinema adaptasyonunda başrolleri John Hurt, Richard Burton ve Suzanna Hamilton paylaşmışlardır. Michael Radford'un yönetmenliğini yaptığı film 1984 yılında vizyona girmiştir. Eserde II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan toplumsal düzen, komünist rejim merkez alınarak yansıtılır. Totaliter bir yönetim şeklinin hâkim olduğu Okyanusya'da toplumsal sınıflandırma, Büyük Birader'in liderliğini yaptığı parti tarafından oluşturulur. Siyaseti yapılandıran partinin kurucuları, orta sınıf memurlar ve işçi sınıfından oluşan kesimi gözlem altında tutarlar. İletişim araçları partinin çıkarları doğrultusunda kullanılarak her türlü bilginin kontrolü sağlanır. Din ve cinsellik yasaklanmıştır. Kullanılan dil değiştirilerek sevgi, barış, doğruluk gibi kavramlar iktidar partisinin isteği doğrultusunda karşıtlık içeren eylemlerle özdeşleştirilir. "Savaş barıştır, özgürlük köleliktir, bilgisizlik kuvvettir" söylemleri eser boyunca sık sık tekrarlanır. Amaç, sosyal yaşamın kontrolünün haricinde zihinsel kontrolü de sağlamaktır. Ayrıca burada iki farklı kutbun birbiri içinde eriyip gidişine ya da birbirlerine taze kan taşıma girişimlerine de tanık olunmaktadır. Karşıtlıkların zamansal çakışması hem bir parodi hem de her türlü diyalektiğin sonu olarak düşünülür (Baudrillard, 2005: 66).

Figaro Gets a Divorce

Müzik: Elena Langer

Libretto: David Pountney

Süre: 2 Saat 10 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 21 Şubat 2016, Welsh National Opera

Roller:

Figaro: Bariton

Susanna: Soprano

Kont: Bariton

Kontes: Soprano

Serafin: Mezzo-soprano

Melek: Kontratenor

Binbaşı: Tenor

Angelika: Soprano

Kont ve Kontes Almaviva ve onların hizmetkarları Figaro ve Susanna, devrimden kaçarken neresi olduğu belli olmayan bir ÷lkede ve iki savaş arası dönemde m÷lteci olarak karşımıza çıkarlar. Susanna, Figaro'dan boşanmak ister. Çünkü Figaro, O'na bir çocuk vermek istememektedir.

Paradise Lost: Shadows and Wings

Müzik: Eric Whitacre

Libretto: Eric Whitacre- David Noroña- Şair Edward Esch'in kitabı

Süre: 43 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 2003, Berlin

Roller:

Exstasis: Soprano

Logos: Bariton

Fervio: Tenor

Gravitas: Bas

Ignis: Tenor

Aia: Soprano

Pieta: Soprano

Yenilikçi bir müzik olarak tanımlanan eserde, opera, müzikal tiyatro, sinematik müzik, elektronik müzik, trans müzik ve tekno müzik stilleri ve teknikleri kullanılmıştır. Opera kurgu olarak incelendiğinde anime ve manga türüne gönderme niteliğindedir. Operatik unsurların ve müzikal tiyatronun iç içe geçtiği eserde, kıyamet sonrasında cennette mahsur kalan çocuk meleklerin gençlik dönemlerine ulaştıklarında yeni bir dünya kurma çabaları alegorik bir biçimde konu edilir. Işık melekleri, karanlığın güçleri ile savaşmak üzere hazırlık yapmak için çocuklarını bir kayanın arkasında bırakıp ayrılırlar. Çocuk melekler, savaş sona erinceye dek silahsız ve kanatsız bir durumda bırakılırlar. Işık melekleri, yakında kanatlarla birlikte döneceklerine ve onları eve götüreceklerine söz verirler. Ancak aradan on yedi yıl geçmiş olmasına rağmen melekler geri dönmemişlerdir. Geride kalan genç melek grubu ise kendilerini korumak için savaşçı bir topluluk oluştururlar. Meleklerden Exstasis, çocukluğunu hatırlamaktadır. Önsüzleri ve hatıraları O'nun gerçek yaşamla ilgili gerçekleri anlamasına yardımcı olur. Exstasis, hapsedikleri yerin dışında bir yerlerde daha iyi bir dünyanın olduğuna inanmaktadır. Bu inançla kanatlarını bulmak ve eve dönmek amacıyla bir yolculuğa çıkması gerektiğini düşünür. Eserin sonunda zafere ulaşan genç melekler olacaktır.

The Sound of a Voice

Müzik: Philip Glass

Libretto: David Henry Hwang

Süre: 1 Saat 5 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 24 Mayıs 2003, American Repertory Theatre

Roller:

İsimsiz Kadın/ Genelev Patroniçesi: Soprano

Göçebe Samuray/ Yazar Yamamoto: Bariton

Amerikalı oyun yazarı David Henry Hwang'ın aynı adlı oyunundan operaya uyarlanan eser, aslında *The Sound of a Voice* ve *Hotel of Dreams* başlıklı iki kısa operadan oluşur. Eserde korku, sessizlik, sevgi ve yalnızlık temaları işlenir. Birinci bölümde orta yaşlı bir savaşçı, ormanın derinliklerinde inzivaya çekilmiş esrarengiz bir kadının evine onu öldürmek üzere gelir. Ancak ona âşık olur. Kadının bir cadı olduğu rivayet edilmektedir. Kadın,

flüt çalan, bahçeyle uğraşan, iyi kılıç kullanan nazik bir kadındır. Sevgi savaşı ölümcül bir yarışa dönüşür. Kahramanlıkla korkaklık ya da zaferle kazanma arasındaki ayrımlar bulanıktır. Eserde kullanılan çiçek ve shakuhachi, kadının yaşam kaynağıdır ve hayatındaki sessiz boşluğu doldurmaktadır. İkinci bölümde ihtiyar bir yazar esrarengiz bir genelevi ziyaret eder. Burası yaşamlarının sonuna yaklaşan erkeklere gençliklerini tekrar hatırlamalarını sağlamaktadır. Yazar ilk gidişinde buradan hoşlanmasa da sonradan bu genelevi düzenli olarak ziyaret etmeye başlar. İhtiyar yazar burada rüyalarını ve fantezilerini bulur. Burası ona, daha önce inzivaya çekilmiş esrarengiz kadınla seksin ve aşkın ötesinde yaşadığı ruhani yolculuğu hatırlatır.

Invisible Cities

Müzik: Christopher Cerrone

Libretto: Christopher Cerrone

Süre: 70 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 19 Ekim 2013, Union Station, LA

Roller:

Kubilay Han Bas-bariton

Marco Polo: Tenor

1. Kadın: Soprano

2. Kadın: Soprano

Soprano/ Mezzo-Soprano

Alto

Tenor

Bas

Italo Calvino'nun aynı adlı romanından adapte edilen operada, Marco Polo ve Kubilay Han'ın satranç oyunları sırasındaki sohbetleri konu edilir. Marco Polo, Kubilay Han'a gezileri esnasında gördüğü kentleri anlatır. Ancak bu kentler, kurmaca kentlerdir ve her kent Marco Polo'nun doğup büyüdüğü yer olan Venedik'in izlerini taşır. Romanı, göstergebilimsel çerçevede kurgulayan Calvino'nun bu eseri türünün önemli örnekleri arasında yer alır. Kentlerin hemen hepsinin kadın isimleriyle tanımlandığı *Görünmez Kentler*'le ilgili Calvino şunları söyler:

Geometrik ussallık ile, kördüğüm bir yün yumağına benzeyen insan varoluşunun giriftliği arasındaki gerilimi anlatmada bana en büyük olasılıkları tanıyan simge... kent oldu. En çok şey söylediğime inandığım kitabım bugün hala *Görünmez Kentler*; çünkü bütün düşüncelerimi, yaşamışlıklarımı, sanılarımı bir tek simge üzerinde yoğunlaştırabildim; çünkü her kısa metnin bir neden-sonuç ilişkisi veya bir hiyerarşi izlemeksizin, süreklilik içinde bir diğerine yakın olduğu bir ağ örgüsünde, çoğul yollar bulunabilecek ve çoğul sonuçlar çıkarılabilecek zengin kesimli bir kristal yarattım (Calvino, 2016: 39).

The Children of Rosenthal

Müzik: Leonid Desyatnikov

Libretto: Vladimir Sorokin

Süre: 2 Saat/ 2 Perde

Prömiyer: 23 Mart 2005, Bolshoi Theatre, Moskova

Roller:

Alex Rosenthal: Bas

Wagner: Mezzo-soprano

Tchaikovsky: Tenor

Mozart: Tenor

Verdi: Bariton

Mussorgsky: Bas

Tanya: Soprano

Nanny: Mezzo-soprano

Kela: Bariton

Rosenthal'in 1. Meslektaşı: Tenor

Rosenthal'in 2. Meslektaşı: Bas

Mülteci: Soprano

Evsiz Adam: Bariton

Kadın Sokak Satıcısı: Mezzo-soprano

Uyuyan Araba Görevlisi: Tenor

Opera, II. Dünya Savaşı sonrasında Alex Rosenthal tarafından klonlanan Wagner, Tchaikovsky, Mussorgsky, Verdi ve Mozart'ın hikâyelerini anlatır. Alex Rosenthal, Nazi Almanya'sından kaçan bir bilim insanıdır. İnsan ve hayvanların klonlanması üzerine çalışmaktadır. Rosenthal, Stalin'e kopyaladığı kompozitörlerin kendi çocukları olduğu yalanını söyler. Çünkü sadece işçileri kopyalaması gerekmektedir. Hükümet giderek projeye bütçe ayırmamaya başlar. İkinci perdede Mozart ve Tanya'nın evlilikleri kutlanır. Tanya, bütün klonlarla birlikte Kırım'da yaşamayı teklif eder. Yolculuktan sonra herkes votka içer. Ancak votka zehirlidir ve Mozart hariç herkes ölür. Çünkü gerçek Mozart cıvayla zehirlenmiştir. Operada her kompozitörün operasından bir sahneye gönderme yapılmakla birlikte müzikal atıflar postmodern ifadeyle birleştirilerek sunulur.

Bel Canto

Müzik: Jimmy Lopez

Libretto: Nilo Cruz

Süre: 2 Saat 30 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 7 Aralık 2015, Ardis Krainik, Chicago

Roller:

Roxane Coss: Soprano

Carmen: Mezzo-soprano

Katsumi Hosokawa: Bas- bariton

Gen Watanabe: Tenor

General Alfredo: Tenor

Joachim Messner: Bariton

Ruben Iglesias: Tenor

César: Kontratenor

Victor Fyodorov: Bas

Christopf: Tenor

Simon Thibault: Bariton

Arguedas Baba: Bariton

General Benjamin: Bas

Ismael: Tenor

Edith Thbault: Mezzo-soprano

Beatriz: Soprano

Eser, Ann Patchett'in aynı adlı romanından opera sahnesine uyarlanmıştır. Roxane Coss, dünyaca ünlü bir opera sanatçısıdır. Japonya'nın önemli iş adamlarından Katsumi Hosokawa'nın doğum günü partisi için Güney Amerika'ya davet edilir. Yetkililer iş adamının ülkeye yatırım yapmasını sağlamaya çalışmaktadırlar. Ancak gerillalar partideki herkesi rehin alırlar. Bu korkutucu olay bir süre sonra farklı bir boyuta taşınır. Rehineler ve gerillalar arasında kurulan bağlar, insanoğlunun içinde barındırdığı birbirine zıt duyguları ve eğilimleri bir araya getirir. Romanın sinema adaptasyonu Paul Weitz yönetmenliğinde gerçekleştirilmiş, başrolleri Julianne Moore, Christopher Lambert ve Ken Watanabe paylaşmışlardır.

Cold Mountain

Müzik: Jennifer Higdon

Libretto: Gene Scheer

Süre: 142 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 1 Ağustos 2015, Santa Fe Opera

Roller:

Inman: Bariton

Ada: Soprano

Ruby: Mezzo-soprano

Teague: Tenor

Veasey: Tenor

Monroe/ Pangle: Bariton

Stobrod/ Kör Adam: Bas

Lucinda: Mezzo-soprano

Sara: Soprano

Reid: Tenor
Owens/ Ethan: Bariton
Lila: Soprano
Katie: Soprano
Olivia: Mezzo-soprano
Claire: Mezzo-soprano
Junior/ Charlie: Tenor
Thomas: Bas
Owens'ın Oğlu: Konuşan Rol
Laura: Konuşan Rol
Birch: Konuşan Rol
Ada'nın Kızı: Konuşan Rol
Erkekler Korosu

Charles Frazier'ın 1997 tarihli aynı adlı romanından operaya uyarlanmıştır. Inman, Amerikan İç Savaşı'nın ardından yaralı olarak sevdiği kadın Ada'ya ulaşmaya, Ada ise savaştan sonra babasının çiftliğinde yeni bir dzen kurmaya çalışmaktadır. Ancak bu yeni dzene alışmak her ikisi için de zor olacaktır. Romanın 2003 tarihli sinema adaptasyonunda başrolleri Jude Law, Nicole Kidman ve Renée Zellweger paylaşmışlar, filmin yönetmenliğini Anthony Minghella yapmıştır.

Breaking The Waves

Müzik: Missy Mazzoli

Libretto: Royce Vavrek

Süre: 1 Saat 20 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 22 Eylül 2016, Opera Philadelphia

Roller:

Bess McNeill: Soprano

Jan Nyman: Bariton

Dodo McNeill: Mezzo-soprano

Bess'in Annesi: Soprano

Dr. Richardson: Tenor

Terry: Bas-bariton

Lars von Trier'in aynı adlı filminden opera sahnesine uyarlanmıştır. 1996 yapımı filmde başrolleri Emily Watson, Stellan Skarsgård paylaşmışlardır.

Geçirdiği kaza sonucu felç olan Jan ve ona aşkla bağlı olan Bess'in hikayesinin anlatıldığı filmde aşk, cinsellik ve inanç kavramları ele alınır. Aşk ve cinselliği ilk olarak kocası Jan'da yaşıyan Bess, tutucu bir kasabada yaşamaktadır. Ancak Jan'ın geçirdiği kaza, ikisi arasındaki bağları zayıflatmıştır. Bess, kocasının kendisinden yaşıyamasını istediği deneyimlerin Tanrı'nın buyruğu olduğunu düşünmeye başlar.

La Commedia

Müzik: Louis Andriessen

Libretto: Louis Andriessen

Süre: 100 Dakika/ 5 Bölüm

Prömiyer: 12 Haziran 2008, Koninklijk Theater Carré, Amsterdam

Roller:

Dante: Mezzo-soprano

Beatrice: Soprano

Lucifer: Bariton

Casella: Tenor

Kadınlar, çocuklar, erkekler korusu

Beş bölümden oluşan film-opera türündeki eser, Dante'nin *İlahi Komedyası*'nın tekrar anlatımıdır. Andriessen, bu film-operada yönetmen Hal Hartley ile birlikte çalışmıştır. Çoklu dilden oluşan tekste, Dante'nin

ŕiirinden, Hollanda halk ŕarkılarından, Eski Ahit'ten ve Joost van den Vondel'in ŕiirinden alıntılar yer almaktadır. Eserde, Cennet, Araf ve Cehennem eŕ zamanlı olarak sergilenir.

Lady Sarashina

Müzik: Péter Eötvös

Libretto: Mari Mezei

Süre: 52 Dakika/ 1 Perde

Prömiyer: 4 Mart 2008, Opéra National de Lyon

Roller:

Lady Sarashina: Soprano

Prenses/ Genç Kız/ Kız/ Rüya Kız: Soprano

İmparatoriçe/ Anne/ Kız Kardeş/ Rüya Kız/ Bekleyen Kadın: Mezzo-soprano

Gardiyan/ Soyтары/ Haberci/ Baba/ Rahip/ Centilmen: Bariton

Japon geleneksel edebiyatının önemli eserlerinden biri olarak görülen *As I Crossed a Bridge of Dreams*, M.Ö. 1008'de doğan, bilinen adıyla Lady Sarashina'nın eseridir. Gerçek dünyanın acımasızlıklarını kendince kurduğu

hayal dünyasıyla yenmeye çalışan yazar gerek içsel gerekse fiziksel dünyadaki yolculuklarını otobiyografik bir anlatımla yansıtır. *As I Crossed a Bridge of Dreams*, hayallerin merkeze alındığı en eski kitap olarak bilinir. Yazar, hayatının sonuna yaklaşırken, gerçekleşen hayalleri doğrultusunda, mutsuzluğunun sebebinin dış etkenlere olan teslimiyet duygusu olduğunu anlar. Kitabı İngilizce'ye çeviren Ivan Morris bu edebiyat eseriyle ilgili şunları söyler: “Kitap Sarashina Nikki olarak bilinir. Lady Sarashina kitabı kopyalayanlar tarafından sonradan konulmuş bir başlıktır. Sarashina, Japonya'nın merkezindeki dağlık bir bölgedir. Nikki ise genellikle ‘günlük’ olarak tercüme edilir ancak kitap incelendiğinde lineer bir zamana ait olmadığı ve olayların günlük kaydının tutulmadığı görülür. Kitap, bir kadının hayatının önemli yönlerini gözler önüne sermek için özellikle şekillendirilmiştir. Yazar, zamanının diğer ünlü kadın yazarları gibi Heian orta sınıfına mensuptur. Eğitimli olan bu yazarlar, ait oldukları kültüre önemli katkılarda bulunmuşlardır. Operanın librettosu, Lady Sarashina'ın günlüğü temel alınarak yazılmıştır.

Alice in Wonderland

Müzik: Unsuk Chin

Libretto: David Henry Hwang

Süre: 2 Saat 55 Dakika/ 8 Sahne

Prömiyer: 30 Haziran 2007, Bavarian State Opera, Münih Opera Festivali

Roller:

Alice: Soprano

Cheshire Kedisi: Soprano

Çılgın Şapkacı/ Ördek: Bariton

Beyaz Tavlan: Kontratenor

Fare/ Pat/ Aşçı/ Tarla Faresi/ Görünmez adam: Tenor

Çirkin Düşes: Mezzo-soprano

Kupa Kraliçesi: Dramatik Soprano

Kupa Kralı: Bas

Kurbağa Uşak/ Yedili: Bas

Tırtıl: Solo Bas Klarinet

Baykuş: Mezzo-soprano

İkili: Mezzo-soprano

Yaşlı Adam: Bas

Kartal Yavrusu: Tenor

Yaşlı adam/ Cellat: Tenor

Balık uşak/ beşli: Tenor

Yengeç: bas

Dodo: Bas

Eser, Lewis Carrol'un *Alice Harikalar Diyarında* başlıklı kitabından operaya adapte edilmiştir. Eserin ikinci opera adaptasyonu *Alice's Adventures in Wonderland* başlığıyla Will Todd ve Maggie Gottlieb iş birliğiyle 2013'te gerçekleştirilmiştir. Hikâye, 1933 yılında Norman Z. McLeod yönetmenliğinde sinema perdesine aktarılmış, başrolleri Charlotte Henry, Cary Grant ve Gary Cooper paylaşmışlardır. Tim Burton'ın yönetmenliğinde 2010 yılında gerçekleştirilen sinema versiyonunda ise başrolleri Johnny Depp, Mia Wasikowska, Helena Bonham Carter ve Anne Hathaway paylaşmışlardır. Eserde, Alice'in yaptığı ruhsal yolculuk, yetişkinliğe adım atması, kendisine güvenmeyi öğrenmesi ve gerçek kimliğini bulmaya çalışması metaforik olarak ifade edilir. Örneğin; eserdeki önemli göstergelerden biri olan bahçe, birçok dinde ve kültürde göksel cennetin yeryüzündeki sembolüdür.

Amelia

Müzik: Daron Hagen

Libretto: Gardner McFall

Süre: 120 Dakika/ 2 Perde

Prömiyer: 8 Mayıs 2010, Seattle Opera

Roller:

Amelia: Mezzo- soprano

Dodge: Tenor

Amanda: Mezzo

Paul: Bariton

Pilot: Lirik Soprano

Icarus/ Genç Erkek: Tenor

Daedalus/ Baba: Bas

Helen: Soprano

Genç Amelia: Lirik Soprano

Trang/ Hemşire: Soprano
Huy/ Doktor: Bariton
Çevirmen/ 2. Doktor: Lirik Bariton
Papaz/ Hükümet Görevlisi/ Rahip: Bariton
C. O./ Siyasi Görevli: Tenor
NVA Komutanı/ Danışman: Konuşan Rol
3 NVA Askeri: Konuşan Rol
Gözetmenler: Sessiz Rol

Opera, Stephen Wadsworth'un hikâyesine dayanmaktadır. Pilot olan babasını Vietnam'da kaybeden ve ilk kez anne olacak olan Amelia, kocası ve çocuğu için güçlü olmak zorundadır. Eserde başkarakterin duygusal yolculuğu esnasında şifalanması ve özgürleşmesi konu edilirken aynı zamanda insanın uçmaya olan ilgisi, Daidalus ve İkarus mitleri kullanılarak ele alınır. Girit Kralı Minos tarafından labirente hapsedilen Daidalus ve oğlu İkarus, Daidalus'un yaptığı kanatlar sayesinde kaçmayı başarırlar. Ancak Daidalus kanatları bal mumu ile yapıştırır ve oğlunu güneşe fazla yaklaşmaması konusunda uyarır. Babasının uyarılarına kulak asmayan İkarus, uçmanın verdiği güçle güneşe çok yaklaşır ve kanatlar erir. İkarus denize düşer ve boğulur.

Another Brick in the Wall

Müzik: Julien Bilodeau

Libretto: Roger Waters

Süre: 2 Saat/ 2 Perde

Prömiyer: 11 Mart 2017, Opéra de Montréal

Roller:

Pink: Bariton

Anne: Soprano

Baba: Tenor

Eş: Soprano

Vera Lynn: Mezzo-soprano

Öğretmen: Tenor

The crown prosecutor: Bariton

Hâkim/ Doktor: Bas

Operanın konusu, 1982 yapımı *The Wall* filminden alınmıştır. Rock star Pink'in sahnede talihsiz bir olayla başlayan hayatını çocukluğundan itibaren gözden geçirmesi operanın merkezini oluşturur. Müzikal bağlamda, Pink Floyd'un *The Wall* başlıklı albümündeki sözlerin ve şarkıların orijinalliği korunmuştur. Yukarıda adı geçen talihsiz olay bir konser esnasında Roger Waters'ın taşkınlık yapan bir seyirciye tükürmesidir. Olayın sonrasında aslında sanatçıyla hayranları arasına ironik olarak bir duvar örülmeye başlar. Sınırlar çizilmiştir. *Another Brick in the Wall*, Roger Waters'ın gençlik yıllarında tutunduğu ideolojilerin bir simgesidir. Duvar sembolü aynı zamanda iç dünyamıza ve dış dünyaya karşı koyduğumuz sınırlara da gönderme yapar.

The Trial

Müzik: Philip Glass

Libretto: Christopher Hampton

Süre: 2 Saat/ 2 Perde

Prömiyer: 10 Ekim 2014, Royal Opera House, Londra

Roller:

Josef K.: Bariton

Franz: Tenor

Willem: Bariton

Müfettiş: Bas

Bayan Grumbach: Mezzo-soprano

Genç Bayan Bürstner: Soprano

Sulh Hâkimi: Bariton

Berthold: Tenor

Mübaşir: Bariton

Mahkeme Kâtibi: Bariton

Çamaşırıcı Kadın, Mübaşirin Karısı: Mezzo-soprano

Flogger: Tenor

Albert Amca: Bas

Huld: Bariton

Block: Tenor

Leni: Soprano

Titorelli: Tenor

Rahip: Bas- Bariton

Franz Kafka'nın aynı adlı romanından operaya uyarlanan eser için Philip Glass, bürokrasi dehşetinin kara mizaha dönüşmüş hali yorumunu yapar. Libretto yazarı Christopher Hampton, Kafka'nın keskin bir espri anlayışı olduğundan bahseder ve özellikle adaptasyon sürecinde bu mizahi bakış açısının dışına çıkmamaya özen gösterdiklerini vurgular.

Otuz yaşındaki Joseph K. tutuklanır. Ancak K.'ya suçu ve kanunun hangi maddesine göre tutuklandığı açıklanmaz ama K. gündelik işlerini sürdürebilir serbestliktedir. Mahkeme farklı yerlerde gerçekleşir. Bu karmaşık durum bir süre sonra Joseph K.'nin hayatının merkezine oturur. Aslında Kafka, birçok romanında olduğu gibi *Dava*'da da kendisinin yaşadığı içsel çözümsüzlüklerden yola çıkarak, çoğu zaman kendisine yabancılaşan ve kaderine boyun eğen insanı tarif eder. Roman, 1962 yılında Orson Welles yönetmenliğinde sinemaya adapte edilmiş, başrolleri Orson Welles, Anthony Perkins ve Romy Schneider paylaşmışlardır.

Hem operada hem de sinema filminde sıkça kullanılan kapı figürü en bilinen anlamıyla bir durumdan başka bir duruma geçmeyi sembolize eder. Örneğin; Sümerler'de adaleti temsil eden kapı figürü, aynı zamanda güç ve

bilgeliği de simgeler. Mahkemenin ağır havası, dönemin adalet sisteminin bireyler üzerindeki etkisinin bir yansımasıdır.

The Winter's Tale

Müzik: Ryan Wigglesworth

Libretto: Ryan Wigglesworth

Süre: 2 Saat 25 Dakika/ 3 Perde

Prömiyer: 27 Şubat 2017, English National Opera

Roller:

Leontes: Bas- bariton

Hermione: Soprano

Perdita: Mezzo-soprano

Mamillius: Sessiz Rol

Polixenes: Bariton

Florizel: Tenor

Paulina: Mezzo-soprano

Antigonus: Bas- bariton

Camillo: Tenor

William Shakespeare'in aynı adlı oyunundan operaya adapte edilmiştir. Eser 1967 yılında, Frank Dunlop yönetmenliğinde sinemaya aktarılmış, başlıca rolleri Lourence Harvey ve Jane Asher paylaşmışlardır. Sicilya Kralı Leontes, karısı Hermione'nin ve yakın dostu Bohemya Kralı Polixenes'in kendisine sadakatsizlik ettiklerinden şüphelenir. Ancak Leontes, bu şüphenin yanlış olduğunu anlayacak ve 16 yıl boyunca karısıyla oğlunun yasını tutacaktır. Eserin sonunda Leontes'in kızı Perdita ile Polixenes'in oğlu Florizel birbirlerine âşık olurlar. Leontes ve Polixenes barışır, Paulina'nın evinde bulunan Hermione'nin heykeli ise canlanır. Operada sahne, üç bölümden oluşan yuvarlak bir merkezi yapı içerir. Bunlardan ikisi bir pist üzerinde döner. Bu tasarım kavramsal olarak iki dünya arasındaki bağları ve iç içe oluşlarını simgelerken, duvarların hareketi sahneler arasında yumuşak geçişlere olanak sağlar.

Kaynakça

- Aktuğ, E. (2016). *Luciano Berio Un Re In Ascolto Örneğinde 20. Yüzyıl Opera Sanatında Semiyotik Yaklaşımlar*, UHMAD Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi, Nisan 2016, sayı 6, s. 67-85
- Barthes, R. (2017). *Görüntünün Retoriği Sanat ve Müzik* (A. Koş-Ö. Albayrak, çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Barthes, R. (2018). *Göstergebilimsel Serüven* (M. Rifat-S. Rifat, çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Baudrillard, J. (2010). *Tüketim Toplumu* (H. Deliceçaylı-F. Keskin, çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Baudrillard, J. (2005). *Simülakrlar ve Simülasyon* (O. Adanır, çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları
- Burnett, R. (2012). *İmgeler Nasıl Düşünür* (G. Pusar, çev.). İstanbul: Metis Yayıncılık
- Calvino, I. (2016). *Görünmez Kentler* (I. Saatçioğlu, çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Eco, U. (1989). *The Open Work*. Massachusetts: Harvard University Press
- Featherstone, M. (2005). *Postmodernizm ve Tüketim Kültürü* (M. Küçük, çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Guiraud, P. (2016). *Göstergebilim* (M. Yalçın, çev.). Ankara: İmge Kitabevi
- Hobsbawn, E. (2011). *Yeni Yüzyılın Eşiğinde* (İ. Yıldız, çev.). İstanbul: Yordam Kitap
- Irvine, M. 2013. <http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/pomo.html> (ET: 9.1.19)
- Jameson, F. (2008). *Postmodernizm ya da Geç Kapitalizmin Kültürel Mantığı* (N. Plümer- A. Gölcü, çev.). Ankara: Nirengi Kitap

Latan, P. 2004 <https://www.britishtheatreinfo.com/reviews/iopassion-rev>
(ET: 22.1.19)

McGregor, R. (2012). *Walking the Line: Deconstructing Identity, Suicide and Betrayal in Peter Maxwell Davies' "Mr Emmet Takes a Walk"*
Cambridge Opera Journal, Vol. 24, No. 3 pp. 319-351, Cambridge
University Press

Rifat, M. (2009). *Göstergebilimin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları

Salt, A. (2018). *Semboller, Neo-spiritüalist Yaklaşımlarla Ezoterik Bilgilerin Işığında*. İstanbul: Ruh ve Madde Yayınları

Sarup M. (2017). *Post-yapısalcılık ve Postmodernizm* (A. Güçlü, çev.).
Ankara: Pharmakon Yayınevi

Sayın Ö. (2014). *Göstergebilim ve Sosyoloji*. Ankara: Anı Yayıncılık

Sığırcı, İ. (2016). *Göstergebilim Uygulamaları -Metinleri, Görselleri ve Olayları Okuma*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

Worby, R. 2002

<http://www.musicsalesclassical.com/composer/work/11870>

(ET:12.05.2018)

Yücel, C. (1991). *Fırtına*. İstanbul: Adam yayınları

Zizek, S. (2014). *David Lynch- Gülünç Yücenin Sanatı* (S. Gürses, çev.).
İstanbul: Encore Yayınları

Fotoğraf Kaynakça (ET: 22.1.19)

L'Amour de loin: <http://www.wkar.org/post/lamour-de-loin-metropolitan-opera#stream/0>

Dead Man Walking: <http://news.kgnu.org/2014/07/dead-man-walking-central-city-wrap/>

Facing Goya: <https://admin.todayonline.com/blogs/forartssake/sifa-2014-brains-behind-facing-goya>

The Handmaid's Tale: <https://www.petermckintosh.com/selected-work/the-handmaids-tale>

In the Penal Colony: <http://www.wbur.org/artery/2015/11/12/boston-lyric-opera-in-the-penal-colony>

The Last Supper:

https://www.google.com.tr/search?biw=1200&bih=708&tbm=isch&sa=1&ei=ZXiyW8G2AdLGwQLLq6ygAQ&q=The+Last+Supper+opera+Harrison+Birtwistle+&oq=The+Last+Supper+opera+Harrison+Birtwistle+&gs_l=img.3...16665.17431.0.19884.2.2.0.0.0.97.188.2.2.0...0...1c.1j2.64.img..0.0....0.7s0Th-Oyorw#imgrc=Xk8DaG5CvqWMwM:

Mr. Emmet Takes a Walk:

www.google.com.tr/search?biw=1200&bih=708&tbm=isch&sa=1&ei=mHiyW-OyJYfdwALM05_wBQ&q=Mr.+Emmet+Takes+a+Walk+opera&oq=Mr.+Emmet+Takes+a+Walk+opera&gs_l=img.3...688881.691657.0.692642.7.7.0.0.0.99.655.7.7.0....0...1c.1j2.64.img..0.0.0....0.Y0QIRsykqTE#imgrc=G4XF0G4z_BBNdM:

El Niño: <https://www.wsj.com/articles/opera-review-spoleto-festival-usa-1401832101>

The Old Man Who Loved Cheese:

<http://playsforyoungaudiences.org/scripts/the-old-man-who-loved-cheese/>

Too Many Sopranos: <http://trail.pugetsound.edu/?p=3345>

Galileo Galilei: <https://operalively.com/forums/showthread.php/2440-Galileo-Galilei-by-Philip-Glass-at-UNC-G>

Three Tales: <https://www.thestage.co.uk/opinion/2015/overcoming-technical-challenges-stage-steve-reichs-three-tales-opera-science-museum/>

The Little Prince: <https://dcmetrotheaterarts.com/2014/12/20/little-prince-washington-national-opera/>

Manifest Destiny:

<https://www.theguardian.com/music/2004/jun/25/classicalmusicandopera>

Perelà, uomo di fumo: <https://alchetron.com/Perel%C3%A0,-uomo-di-fumo>

L'Upupa und der Triumph der Sohnesliebe:

<https://www.gettyimages.com/detail/news-photo/oper-lupupa-und-der-triumph-der-sohnesliebe-von-hans-werner-news-photo/544643511>

The Tempest: <https://www.bbc.co.uk/programmes/p012zb7j/p012zbyw>

Waiting for the Barbarians: <http://www.musicweb-international.com/SandH/2005/Jul-Dec05/barbarians.htm>

Lost Highway: <https://www.nytimes.com/2007/02/26/arts/music/26lost.html>

Doctor Atomic: <http://ec2-23-21-117-9.compute-1.amazonaws.com/segment/10/17/2008/dr-atomic-opera.html>

The Minotaur: <https://grandpachris.wordpress.com/2013/01/29/review-the-minotaur-royal-opera/>

Ainadamar: <http://www.starkinsider.com/2013/02/opera-parallele-review-ainadamar-san-francisco.html>

Kommilitonen!:

<https://www.telegraph.co.uk/culture/music/opera/8397725/Kommilitonen-Royal-Academy-of-Music-review.html>

The Enchanted Island:

https://www.operanews.com/Opera_News_Magazine/2014/3/Departments/Metropolitan_Opera_Broadcast_The_Enchanted_Island.html

Gisela!: <https://www.theguardian.com/music/2012/oct/27/hans-werner-henze>

Kepler: <https://www.charlestoncitypaper.com/charleston/philip-glass-opera-kepler-presents-an-analytic-mind-in-anguish/Content?oid=4083733>

The Corridor: <http://www.roh.org.uk/news/birtwistle-and-the-greeks>

Teneke: <https://www.danzaeffebi.com/dintorni-danza/terni-la-mostra-arnaldo-pomodoro-spazi-scenici-e-altre-architetture/arnaldo-pomodoro-teneke-di-fabio-vacchi-milano-teatro-alla-scala-2007-scena-finale-con-la-rivolta-dei-contadini-e-con-i-suonatori-dei-teneke-foto-carlo-orisi/>

Phaedra: https://operachic.typepad.com/opera_chic/phaedra/

A Flowering Tree: <http://www.puppetring.com/2014/05/06/a-flowering-tree-opera-de-john-adams-au-chatelet-de-paris-masks-et-marionnettes-de-dadi-pudumjee/>

The Io Passion: <https://www.britishtheatreinfo.com/reviews/iopassion-rev>

Into the Little Hill: <https://blogs.spectator.co.uk/2015/04/benjamins-into-the-little-hill-is-a-masterpiece-speech-acts-at-shadwell-opera-reviewed/>

The Grapes of Wrath: <https://rickyiangordon.com/project/the-grapes-of-wrath/>

Dolores Claiborne:

https://www.operanews.com/Opera_News_Magazine/2013/10/Reviews/SAN_FRANCISCO_Dolores_Claiborne.html

Moby Dick:

https://www.operanews.com/Opera_News_Magazine/2018/4/Reviews/SALT_LAKE_CITY_Moby-Dick.html

Written on skin: <https://www.ft.com/content/e151bee6-dbd6-11e6-86ac-f253db7791c6>

Slow man: <https://www.biweekly.pl/article/3800-and-we-break-down-ourselves.html>

Heart of Darkness: <https://www.sfcv.org/reviews/opera-parallele/opera-parallele-shines-a-light-on-heart-of-darkness>

The End of the Affair: <https://jakeheggie.com/the-end-of-the-affair-2003-2005/>

Caligula: <http://christopherainslie.com/wp-content/uploads/2014/08/Caligula-Yvonne-Howard-Peter-Coleman-Wright-Christopher-Ainslie-c-Johan-Persson.jpg>

Il Postino: <http://www.pbs.org/arts/collections/pbs-arts-festival/2011/il-postino/>

The Fly: <https://www.nytimes.com/2008/07/05/arts/music/05fly.html>

Brokeback Mountain: <https://observer.com/2018/06/opera-review-charles-wuorinen-brokeback-mountain-lacks-passion/>

Love and Other Demons: <https://bachtrack.com/review-eotvos-love-other-demons-hungarian-state-opera-budapest-january-2017>

No Exit: <https://www.bostonglobe.com/arts/music/2013/09/21/review-guerilla-opera-reprises-andy-vores-exit/GCbbJLRKGLKqPTw2oOIH9L/story.html>

Through the Looking Glass:

<https://www.australianstage.com.au/200805211478/reviews/melbourne/through-the-looking-glass-%7C-victorian-opera-and-malthouse-theatre.html>

Thérèse Raquin:

<https://www.nytimes.com/2007/02/19/arts/music/19dica.html>

Sophie's Choice:

<https://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=103412910>

The Adventures of Pinocchio:

<https://operanorth.files.wordpress.com/2010/10/pinocchio-07.jpg>

Anna Karenina: <https://www.sfgate.com/bayarea/article/The-season-s-classical-music-highlights-3176230.php>

Cyrano: <https://michiganopera.org/opera/cyrano/>

The Love of the Nightingale:

<http://www.westonsupermarket.com/nightingale/>

Adriana Mater: <http://ionarts.blogspot.com/2008/07/ionarts-in-santa-fe-adriana-mater.html>

The First Emperor:

<http://www.china.org.cn/english/MATERIAL/196117.htm>

Lysistrata: <http://www.murellhorton.com/lysistrata/>

1984:

<http://www.simonkeenlyside.info/index.php/performances/performances-opera/1984-maazel-winston-smith/2005-1984-review-of-jane/>

Figaro Gets a Divorce: <http://www.backstagepass.biz/2016/02/opera-review-figaro-gets-divorce-welsh.html>

Paradise Lost: Shadows and Wings:

<https://www.youtube.com/watch?v=LLg3ZH9dwBI>

The Sound of a Voice: <http://www.phormazero.com/works/s-o-v/>

Invisible Cities: <https://www.newmusicusa.org/projects/invisible-cities-first-commercial-recording/>

The Children of Rosenthal:

<http://www.bolshoimoscow.com/?performance=807&page=catalog>

Bel Canto: <https://www.wqxr.org/story/bel-canto-operatic-adaptation-ann-patchetts-popular-2001-novel/>

Cold Mountain: <https://www.operaphila.org/whats-on/on-stage-2015-2016/cold-mountain/>

Breaking the Waves: <https://www.icareifyoulisten.com/2016/10/breaking-the-waves-world-premiere-opera-philadelphia/>

La Commedia: <https://research.bowdoin.edu/dante-today/performing-arts/louis-andriessen-la-commedia-2008/>

Lady Sarashina: <https://www.opera-comique.com/en/mediatheque/lady-sarashina>

Alice in Wonderland: <https://mad-teaparty.livejournal.com/302746.html>

Amelia: <http://seattleopera50.com/?photo=amelia-2010>

Another Brick in the Wall: <https://observer.com/2017/03/pink-floyd-another-brick-in-the-wall-opera-review/>

The Trial: <https://www.express.co.uk/entertainment/theatre/523553/Kafka-The-Trial-at-Linbury-Studio-Theatre>

The Winter's Tale: <https://www.eno.org/whats-on/the-winters-tale/>

